

Svet
Evropske unije

Bruselj, 24. julij 2023
(OR. en)

12126/23

LIMITE

COMAR 32
JUR 464
COJUR 40
ENV 887

Medinstitucionalna zadeva:
2023/0204 (NLE)

DOPIS

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov/Svet
Št. predh. dok.:	ST 11325/23 ADD 1
Zadeva:	Sporazum na podlagi Konvencije Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu glede ohranjanja in trajnostne rabe morske biotske raznovrstnosti na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije, ki je bil sprejet 19. junija 2023

V prilogi vam pošiljamo Sporazum na podlagi Konvencije Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu glede ohranjanja in trajnostne rabe morske biotske raznovrstnosti na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije ([A/CONF.232/2023/4](#)), ki je bil sprejet 19. junija 2023 in ponovno objavljen iz tehničnih razlogov.

Generalna skupščina

Distr.: splošna
19. junij 2023

Izvirnik: angleščina

Medvladna konferenca o mednarodnem pravno zavezujočem instrumentu na podlagi Konvencije Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu glede ohranjanja in trajnostne rabe morske biotske raznovrstnosti na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije

Nadaljevanje petega zasedanja
New York, 19. in 20. junij 2023

Sporazum na podlagi Konvencije Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu glede ohranjanja in trajnostne rabe morske biotske raznovrstnosti na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije

* Ponovno objavljeno 30. junija 2023 iz tehničnih razlogov.

PREAMBULA

Pogodbenice tega sporazuma so se –

ob sklicevanju na ustrezne določbe Konvencije Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu z dne 10. decembra 1982, vključno z obveznostjo varovanja in ohranjanja morskega okolja,

ob poudarjanju potrebe po spoštovanju ravnovesja med pravicami, obveznostmi in interesi, določenimi v konvenciji,

ob priznavanju, da je treba usklajeno in na podlagi sodelovanja obravnavati izgubo biotske raznovrstnosti in degradacijo oceanskih ekosistemov, zlasti zaradi vplivov podnebnih sprememb na morske ekosisteme, kot so segrevanje in zmanjševanja količine kisika v oceanih ter zakisljevanje oceanov, onesnaževanje, vključno z onesnaževanjem s plastiko, in netrajnostna raba,

zavedajoč se, da mora celovita svetovna ureditev na podlagi konvencije bolje obravnavati ohranjanje in trajnostno rabo morske biotske raznovrstnosti na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije,

ob priznavanju pomena prispevanja k uresničevanju pravične in enakopravne mednarodne ekonomske ureditve, v kateri se upoštevajo interesi in potrebe celotnega človeštva ter zlasti posebni interesi in potrebe držav v razvoju, tako obalnih kot neobalnih,

ob priznavanju, da je podpora državam pogodbenicam v razvoju s krepitvijo zmogljivosti ter razvojem in prenosom pomorske tehnologije bistven element za doseganje ciljev ohranjanja in trajnostne rabe morske biotske raznovrstnosti na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije,

ob sklicevanju na Deklaracijo Združenih narodov o pravicah domorodnih ljudstev,

ob potrditvi, da se nobena določba tega sporazuma ne sme razlagati tako, da zmanjšuje ali izničuje obstoječe pravice domorodnih ljudstev, vključno s tistimi iz Deklaracije Združenih narodov o pravicah domorodnih ljudstev, ali lokalnih skupnosti, če je ustrezno,

ob priznavanju obveznosti iz konvencije, da se v največji možni meri ocenijo možni vplivi dejavnosti pod jurisdikcijo ali nadzorom države na morsko okolje, kadar država utemeljeno domneva, da lahko take dejavnosti povzročijo znatno onesnaženje ali znatne in škodljive spremembe morskega okolja,

ob upoštevanju obveznosti iz konvencije, da se sprejmejo vsi potrebni ukrepi, s katerimi se zagotovi, da se onesnaževanje, nastalo zaradi dogodkov ali dejavnosti, ne razširi zunaj območij, kjer se izvršujejo suverene pravice v skladu s konvencijo,

v želji, da bi v imenu sedanjih in prihodnjih generacij delovale kot skrbnice oceanov na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije z varovanjem in zagotavljanjem odgovorne uporabe morskega okolja ter skrbjo zanj, ohranjanjem celovitosti oceanskih ekosistemov in ohranjanjem vrednosti biotske raznovrstnosti na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije,

ob priznavanju, da ustvarjanje digitalnih sekvenčnih zapisov o morskih genskih virih na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije, dostop do njih in njihova

uporaba ter poštena in pravična delitev koristi, ki izhajajo iz njihove uporabe, prispevajo k raziskavam in inovacijam ter k splošnemu cilju tega sporazuma,

ob spoštovanju suverenosti, ozemeljske celovitosti in politične neodvisnosti vseh držav,

ob opozarjanju, da pravni status držav, ki niso pogodbenice konvencije ali drugih povezanih sporazumov, urejajo pravila prava mednarodnih pogodb,

ob opozarjanju, da so, kot je določeno v konvenciji, države odgovorne za izpolnjevanje svojih mednarodnih obveznosti v zvezi z varstvom in ohranjanjem morskega okolja ter so lahko odgovorne v skladu z mednarodnim pravom,

ob zavezanosti doseganju trajnostnega razvoja,

ob prizadevanju za vsesplošno udeležbo –

dogovorile o naslednjem:

DEL I SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1 Uporaba pojmov

V tem sporazumu:

1. „orodje za upravljanje na posameznih območjih“ pomeni orodje, vključno z morskim zavarovanim območjem, za opredeljeno geografsko območje, prek katerega se upravlja eden ali več sektorjev ali dejavnosti z namenom doseganja posebnih ciljev ohranjanja in trajnostne rabe v skladu s tem sporazumom;
2. „območja zunaj nacionalne jurisdikcije“ pomenijo odprto morje in Cono;
3. „biotehnologija“ pomeni vsako uporabo tehnologije, ki uporablja biološke sisteme, žive organizme ali njihove derivate za izdelovanje ali prilagajanje proizvodov ali postopkov za posebno uporabo;
4. „zbiranje na kraju samem“ v zvezi z morskimi genskimi viri pomeni zbiranje ali vzorčenje morskih genskih virov na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije;
5. „konvencija“ pomeni Konvencijo Združenih narodov o pomorskem pravu z dne 10. decembra 1982;
6. „kumulativni vplivi“ pomenijo skupne in dodatne vplive, ki izhajajo iz različnih dejavnosti, vključno z znanimi preteklimi in sedanji in razumno predvidljivimi dejavnostmi, ali ponavljanja podobnih dejavnosti skozi čas, ter posledice podnebnih sprememb, zakisljevanja oceanov in s tem povezanih vplivov;
7. „presoja vplivov na okolje“ pomeni postopek za ugotavljanje in ocenjevanje možnih vplivov dejavnosti, ki bi jih bilo treba upoštevati pri odločanju;
8. „morski genski viri“ pomenijo vse materiale morskega rastlinskega, živalskega, mikrobnega ali drugega izvora, ki vsebujejo funkcionalne enote dednosti z dejansko ali potencialno vrednostjo;
9. „morsko zavarovano območje“ pomeni opredeljeno geografsko morsko območje, ki je določeno in upravljano za doseganje posebnih dolgoročnih ciljev ohranjanja biotske raznovrstnosti in lahko po potrebi omogoča trajnostno rabo, če je ta skladna s cilji ohranjanja;

10. „pomorska tehnologija“ med drugim vključuje informacije in podatke v uporabniku prijazni obliki o pomorskih znanostih ter z njimi povezanih pomorskih dejavnostih in storitvah; priročnike, smernice, merila, standarde in referenčno gradivo; opremo za vzorčenje in metodologijo; opazovalne objekte in opremo za opazovanja, analize in poskuse na kraju samem in v laboratoriju; računalnike in računalniško programsko opremo, vključno z modeli in tehnikami modeliranja; povezano biotehnologijo ter strokovno in splošno znanje, spretnosti, tehnično, znanstveno in pravno znanje in izkušnje ter analitične metode, povezane z ohranjanjem in trajnostno rabo morske biotske raznovrstnosti;
11. „pogodbenica“ pomeni državo ali organizacijo za regionalno gospodarsko povezovanje, ki je privolila, da jo ta sporazum zavezuje in je zanjo veljaven;
12. „organizacija za regionalno gospodarsko povezovanje“ pomeni organizacijo, ki jo ustanovijo suverene države določene regije in na katero so njene države članice prenesle pristojnost za zadeve, ki jih ureja ta sporazum, ter je v skladu s svojimi notranjimi postopki ustrezno pooblaščen, da ta sporazum podpiše, ratificira, odobri, sprejme ali k njemu pristopi;
13. „trajnostna raba“ pomeni uporabo sestavin biotske raznovrstnosti na način in v obsegu, ki ne vodi k dolgoročnemu upadu biotske raznovrstnosti, pri čemer se ohranja njena zmožnost, da zadovoljuje potrebe in prizadevanja sedanjih in prihodnjih generacij;
14. „uporaba morskih genskih virov“ pomeni raziskovanje in razvijanje genske in/ali biokemijske sestave morskih genskih virov, vključno z uporabo biotehnologije, kot je opredeljena v odstavku 3 zgoraj.

Člen 2

Splošni cilj

Cilj tega sporazuma je zagotoviti ohranjanje in trajnostno rabo morske biotske raznovrstnosti na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije za sedanost in dolgoročno z učinkovitim izvajanjem ustreznih določb konvencije ter nadaljnjim mednarodnim sodelovanjem in usklajevanjem.

Člen 3

Področje uporabe

Ta sporazum se uporablja za območja zunaj nacionalne jurisdikcije.

Člen 4

Izjeme

Ta sporazum se ne uporablja za nobeno vojno ladjo, vojaško letalo ali pomožno vojaško ladjo. Razen dela II se ta sporazum ne uporablja za druga plovila ali zrakoplove, ki so v lasti pogodbenic ali jih te upravljajo in se za zdaj uporabljajo samo za vladne nekomercialne storitve. Vendar pa vsaka pogodbenica pri sprejemanju ustreznih ukrepov, ki ne posegajo v operacije niti v operativno zmožljivost takih plovil ali zrakoplovov, ki ji pripadajo ali ki jih upravlja, zagotavlja, da taka plovila ali zrakoplovi, če je to razumno in izvedljivo, ravnajo v skladu s tem sporazumom.

Člen 5

Razmerje med tem sporazumom in konvencijo ter ustreznimi pravnimi instrumenti in okviri ter ustreznimi svetovnimi, regionalnimi, podregionalnimi in sektorskimi organi

1. Ta sporazum se razlaga in uporablja glede na konvencijo in v skladu z njo. Nobena določba tega sporazuma ne posega v pravice, jurisdikcijo in dolžnosti držav na podlagi konvencije, vključno v zvezi z izključno ekonomsko cono in epikontinentalnim pasom znotraj in zunaj 200 navtičnih milj.
2. Ta sporazum se razlaga in uporablja na način, ki ne spodkopava ustreznih pravnih instrumentov in okvirov ter ustreznih svetovnih, regionalnih, podregionalnih in sektorskih organov, ter spodbuja skladnost in usklajevanje z navedenimi instrumenti, okviri in organi.
3. Ta sporazum ne vpliva na pravni status držav, ki niso pogodbenice konvencije ali drugih povezanih sporazumov v zvezi z navedenimi instrumenti.

Člen 6

Brez poseganja

Ta sporazum, vključno s katerim koli sklepom ali priporočilom Konference pogodbenic ali katerega koli njenega pomožnega organa, in vsa dejanja, ukrepi ali dejavnosti, sprejete na njegovi podlagi, ne posegajo v suverenost, suverene pravice ali jurisdikcijo, vključno s spori v zvezi s tem, in se ne smejo uporabljati kot podlaga za uveljavljanje ali zavračanje kakršnih koli tovrstnih zahtevkov.

Člen 7

Splošna načela in pristopi

Za doseganje ciljev tega sporazuma pogodbenice vodijo naslednja načela in pristopi:

- (a) načelo „onesnaževalec plača“;
- (b) načelo skupne dediščine človeštva, ki je določeno v konvenciji;
- (c) svoboda znanstvenega raziskovanja morja skupaj z drugimi svobodami odprtega morja;
- (d) načelo pravičnosti ter poštene in pravične delitve koristi;
- (e) previdnostno načelo ali previdnostni pristop, kot je ustrezno;
- (f) ekosistemski pristop;
- (g) celovit pristop k upravljanju oceanov;
- (h) pristop, ki povečuje odpornost ekosistemov, tudi na škodljive učinke podnebnih sprememb in zakisljevanja oceanov, ter ohranja in obnavlja celovitost ekosistemov, vključno s storitvami kroženja ogljika, ki podpirajo vlogo oceanov pri podnebnju;
- (i) uporaba najboljših razpoložljivih znanstvenih dognanj in informacij;
- (j) uporaba ustreznega tradicionalnega znanja domorodnih ljudstev in lokalnih skupnosti, če je na voljo;

(k) spoštovanje, spodbujanje in upoštevanje njihovih ustreznih obveznosti v zvezi s pravicami domorodnih ljudstev ali po potrebi lokalnih skupnosti pri sprejemanju ukrepov za ohranjanje in trajnostno rabo morske biotske raznovrstnosti na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije;

(l) neprenos, neposredno ali posredno, škode ali nevarnosti z enega območja na drugo in nepretvarjanje ene vrste onesnaževanja v drugo pri izvajanju ukrepov za preprečevanje in zmanjševanje onesnaževanja morskega okolja ter nadzor nad njim;

(m) popolno priznavanje posebnih okoliščin malih otoških držav v razvoju in najmanj razvitih držav;

(n) priznavanje posebnih interesov in potreb neobalnih držav v razvoju.

Člen 8

Mednarodno sodelovanje

1. Pogodbenice na podlagi tega sporazuma sodelujejo pri ohranjanju in trajnostni rabi morske biotske raznovrstnosti na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije, tudi s krepitvijo in izboljšanjem sodelovanja z ustreznimi pravnimi instrumenti in okviri ter ustreznimi svetovnimi, regionalnimi, podregionalnimi in sektorskimi organi pri doseganju ciljev tega sporazuma ter s spodbujanjem sodelovanja med njimi.

2. Pogodbenice si po potrebi prizadevajo spodbujati cilje tega sporazuma, ko sodelujejo pri odločanju v okviru drugih ustreznih pravnih instrumentov, okvirov ali svetovnih, regionalnih, podregionalnih ali sektorskih organov.

3. Pogodbenice v podporo ciljem tega sporazuma spodbujajo mednarodno sodelovanje na področju znanstvenega raziskovanja morja ter razvoja in prenosa pomorske tehnologije v skladu s konvencijo.

DEL II

MORSKI GENSKI VIRI, VKLJUČNO S POŠTENO IN PRAVIČNO DELITVIJO KORISTI

Člen 9

Cilji

Cilji tega dela so:

(a) poštena in pravična delitev koristi, ki izhajajo iz dejavnosti v zvezi z morskimi genskimi viri in digitalnimi sekvenčnimi zapisi o morskih genskih virih na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije, za ohranjanje in trajnostno rabo morske biotske raznovrstnosti na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije;

(b) izgradnja in razvoj zmogljivosti pogodbenic, še posebej držav pogodbenic v razvoju, zlasti najmanj razvitih držav, neobalnih držav v razvoju, geografsko prikrajšanih držav, malih otoških držav v razvoju, obalnih afriških držav, arhipelaških držav in držav v razvoju s srednjim dohodkom, za izvajanje dejavnosti v zvezi z morskimi genskimi viri in digitalnimi sekvenčnimi zapisi o morskih genskih virih na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije;

(c) ustvarjanje znanja, znanstvenega razumevanja in tehnoloških inovacij, vključno z razvojem in izvajanjem znanstvenih raziskav morja, kot temeljnega prispevka k izvajanju tega sporazuma;

- (d) razvoj in prenos pomorske tehnologije v skladu s tem sporazumom.

Člen 10

Uporaba

1. Določbe tega sporazuma se uporabljajo za dejavnosti v zvezi z morskimi genskimi viri in digitalnimi sekvenčnimi zapisi o morskih genskih virih na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije, zbranimi in ustvarjenimi po začetku veljavnosti tega sporazuma za zadevno pogodbenico. Uporaba določb tega sporazuma se razširi na uporabo morskih genskih virov in digitalnih sekvenčnih zapisov o morskih genskih virih na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije, zbranih ali ustvarjenih pred začetkom veljavnosti, razen če pogodbenica ob podpisu, ratifikaciji, odobritvi ali sprejetju tega sporazuma ali pristopu k njemu pisno določi izjemo v skladu s členom 70.
2. Določbe tega dela se ne uporabljajo za:
 - (a) ribolov, ki ga ureja ustrezno mednarodno pravo, in dejavnosti, povezane z ribolovom, ali
 - (b) ribe ali druge žive morske vire, za katere je znano, da so bili ulovljeni pri ribolovu in z njim povezanih dejavnostih na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije, razen če so te ribe ali drugi živi morski viri urejeni kot uporaba v skladu s tem delom.
3. Obveznosti iz tega dela se ne uporabljajo za vojaške dejavnosti pogodbenice, vključno z vojaškimi dejavnostmi vladnih plovil in zrakoplovov, ki opravljajo nekomercialno dejavnost. Obveznosti iz tega dela v zvezi z uporabo morskih genskih virov in digitalnih sekvenčnih zapisov o morskih genskih virih na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije se uporabljajo za nevojaške dejavnosti pogodbenice.

Člen 11

Dejavnosti v zvezi z morskimi genskimi viri na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije

1. Dejavnosti v zvezi z morskimi genskimi viri in digitalnimi sekvenčnimi zapisi o morskih genskih virih na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije lahko izvajajo vse pogodbenice, ne glede na njihov geografski položaj, ter fizične ali pravne osebe pod jurisdikcijo pogodbenic. Te dejavnosti se izvajajo v skladu s tem sporazumom.
2. Pogodbenice spodbujajo sodelovanje pri vseh dejavnostih v zvezi z morskimi genskimi viri in digitalnimi sekvenčnimi zapisi o morskih genskih virih na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije.
3. Zbiranje morskih genskih virov na kraju samem na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije se izvaja ob upoštevanju pravic in zakonitih interesov obalnih držav na območjih pod njihovo nacionalno jurisdikcijo in ob upoštevanju interesov drugih držav na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije v skladu s konvencijo. V ta namen si pogodbenice prizadevajo za ustrezno sodelovanje, tudi s posebnimi načini delovanja Posredovalnega mehanizma, določenega v skladu s členom 51, z namenom izvajanja tega sporazuma.
4. Nobena država ne sme zahtevati ali uveljavljati suverenosti ali suverenih pravic nad morskimi genskimi viri na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije. Taka zahteva ali uveljavljanje suverenosti ali suverenih pravic se ne prizna.

5. Zbiranje morskih genskih virov na kraju samem na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije ni pravna podlaga za kakršno koli zahtevo do katerega koli dela morskega okolja ali njegovih virov.
6. Dejavnosti v zvezi z morskimi genskimi viri in digitalnimi sekvenčnimi zapisi o morskih genskih virih na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije so v interesu vseh držav in v korist vsega človeštva, zlasti v korist razvoja znanstvenega znanja človeštva ter spodbujanja ohranjanja in trajnostne rabe morske biotske raznovrstnosti, zlasti ob upoštevanju interesov in potreb držav v razvoju.
7. Dejavnosti v zvezi z morskimi genskimi viri in digitalnimi sekvenčnimi zapisi o morskih genskih virih na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije se izvajajo izključno v miroljubne namene.

Člen 12

Sporočanje informacij o dejavnostih v zvezi z morskimi genskimi viri in digitalnimi sekvenčnimi zapisi o morskih genskih virih na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije

1. Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne in upravne ukrepe ali ukrepe politike, s katerimi zagotovijo, da se informacije sporočijo Posredovalnemu mehanizmu v skladu s tem delom.
2. Šest mesecev ali čim prej pred zbiranjem morskih genskih virov na kraju samem na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije se Posredovalnemu mehanizmu sporočijo naslednje informacije:
 - (a) vrsta in cilji, v skladu s katerimi se zbiranje izvaja, po potrebi vključno z vsemi programi, katerih del je;
 - (b) predmet raziskave ali, če so znani, morski genski viri, na katere bo raziskava usmerjena ali ki bodo zbrani, in nameni, za katere bodo ti viri zbrani;
 - (c) geografska območja, na katerih se bo zbiranje izvajalo;
 - (d) povzetek metode in sredstev za zbiranje, vključno z imenom, tonažo, vrsto in razredom plovil, znanstveno opremo in/ali uporabljenimi študijskimi metodami;
 - (e) informacije o vseh drugih prispevkih k predlaganim glavnim programom;
 - (f) pričakovani datum prvega prihoda raziskovalnih plovil ali njihovega dokončnega odhoda ali namestitve opreme in njene odstranitve, kot je primerno;
 - (g) naziv ustanove, pod okriljem katere bo opravljeno raziskovanje, in ime osebe, ki je odgovorna za projekt;
 - (h) priložnosti za znanstvenike iz vseh držav, zlasti iz držav v razvoju, da se vključijo v projekt ali so z njim povezani;
 - (i) v kolikšni meri se šteje, da bi morale imeti države, ki morda potrebujejo in zahtevajo tehnično pomoč, zlasti države v razvoju, možnost sodelovati ali biti zastopane v projektu;
 - (j) načrt upravljanja podatkov, pripravljen v skladu z odprtim in odgovornim upravljanjem podatkov, ob upoštevanju trenutne mednarodne prakse.
3. Posredovalni mehanizem na podlagi sporočenih informacij iz odstavka 2 zgoraj samodejno ustvari standardizirano identifikacijsko oznako serije „BBNJ“.

4. Če se informacije, predložene Posredovalnemu mehanizmu pred načrtovanim zbiranjem, bistveno spremenijo, se posodobljene informacije sporočijo Posredovalnemu mehanizmu v razumnem roku in najpozneje do začetka zbiranja na kraju samem, če je to izvedljivo.
5. Pogodbenice zagotovijo, da se naslednje informacije skupaj s standardizirano identifikacijsko oznako serije „BBNJ“ sporočijo Posredovalnemu mehanizmu takoj, ko so na voljo, vendar najpozneje eno leto po zbiranju morskih genskih virov na kraju samem na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije:
- (a) odložišče ali podatkovna zbirka, v kateri so ali bodo shranjeni digitalni sekvenčni zapisi o morskih genskih virih;
 - (b) kje so ali bodo shranjeni vsi morski genski viri, zbrani na kraju samem;
 - (c) poročilo s podrobnimi podatki o geografskem območju, na katerem so bili zbrani morski genski viri, vključno z informacijami o zemljepisni širini, dolžini in globini zbiranja, ter ugotovitvami o opravljeni dejavnosti, če so na voljo;
 - (d) vse potrebne posodobitve načrta upravljanja podatkov iz odstavka (2)(j) zgoraj.
6. Pogodbenice zagotovijo, da je vzorce morskih genskih virov in digitalne sekvenčne zapise o morskih genskih virih na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije, ki so v odložiščih ali podatkovnih zbirkah pod njihovo jurisdikcijo, mogoče identificirati kot vzorce z območij zunaj nacionalne jurisdikcije v skladu z veljavno mednarodno prakso in kolikor je to izvedljivo.
7. Pogodbenice zagotovijo, da odložišča, kolikor je to izvedljivo, in podatkovne zbirke pod njihovo jurisdikcijo vsaki dve leti pripravijo zbirno poročilo o dostopu do morskih genskih virov in digitalnih sekvenčnih zapisov, povezanih z njihovo standardizirano identifikacijsko oznako serije „BBNJ“, ter dajo poročilo na voljo odboru za dostop in delitev koristi, ustanovljenemu v skladu s členom 15.
8. Kadar so morski genski viri z območij zunaj nacionalne jurisdikcije in, kjer je to izvedljivo, digitalne sekvenčne zapise o teh virih predmet uporabe, vključno s komercializacijo, s strani fizičnih ali pravnih oseb pod njihovo jurisdikcijo, pogodbenice zagotovijo, da se naslednje informacije, vključno s standardizirano identifikacijsko oznako serije „BBNJ“, če je na voljo, sporočijo Posredovalnemu mehanizmu, takoj ko so na voljo:
- (a) kje je mogoče najti rezultate uporabe, kot so publikacije, podeljeni patenti, če so na voljo in v možnem obsegu, ter razviti izdelki;
 - (b) če so na voljo, podrobnosti o informacijah, sporočenih Posredovalnemu mehanizmu po zbiranju v zvezi z morskimi genskimi viri, ki so bili predmet uporabe;
 - (c) kje se hrani izvorni vzorec, ki je predmet uporabe;
 - (d) načini, predvideni za dostop do morskih genskih virov in digitalnih sekvenčnih zapisov o morskih genskih virih, ki se uporabljajo, ter načrt upravljanja podatkov zanje;
 - (e) informacije o prodaji zadevnih proizvodov, ko se ti začnejo tržiti, in nadaljnjem razvoju, če so na voljo.

Člen 13

Tradicionalno znanje domorodnih ljudstev in lokalnih skupnosti, povezano z morskimi genskimi viri na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije

Pogodbenice sprejmejo zakonodajne in upravne ukrepe ali ukrepe politike, kjer je to ustrezno in primerno, da zagotovijo, da se tradicionalno znanje, povezano z morskimi genskimi viri na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije, ki ga imajo domorodna ljudstva in lokalne skupnosti, uporablja le s prostovoljnimi, predhodnimi in informiranim soglasjem ali odobritvijo teh domorodnih ljudstev in lokalnih skupnosti ter njihovim sodelovanjem. Dostop do takega tradicionalnega znanja lahko olajša Posredovalni mehanizem. Dostop do takega tradicionalnega znanja in njegova uporaba sta mogoča pod medsebojno dogovorjenimi pogoji.

Člen 14

Poštena in pravična delitev koristi

1. Koristi, ki izhajajo iz dejavnosti v zvezi z morskimi genskimi viri in digitalnimi sekvenčnimi zapisi o morskih genskih virih na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije, se delijo pošteno in pravično v skladu s tem delom ter prispevajo k ohranjanju in trajnostni rabi morske biotske raznovrstnosti na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije.

2. Nedenarne koristi se delijo v skladu s tem sporazumom, med drugim v obliki:

(a) dostopa do vzorcev in zbiranja vzorcev v skladu z veljavno mednarodno prakso;

(b) dostopa do digitalnih sekvenčnih zapisov v skladu z veljavno mednarodno prakso;

(c) odprtega dostopa do znanstvenih podatkov, ki so najdljivi, dostopni, interoperabilni in ponovno uporabljivi (načelo FAIR) v skladu z veljavno mednarodno prakso ter odprtim in odgovornim upravljanjem podatkov;

(d) informacij iz obvestil skupaj s standardiziranimi identifikacijskimi oznakami serij „BBNJ“, zagotovljenimi v skladu s členom 12, v javno dostopnih oblikah z možnostjo iskanja;

(e) prenosa pomorske tehnologije v skladu z ustreznimi načini iz dela V tega sporazuma;

(f) krepitev zmogljivosti, vključno s financiranjem raziskovalnih programov, in možnosti partnerstva, zlasti neposredno pomembnih in bistvenih, za znanstvenike in raziskovalce v raziskovalnih projektih ter namenskimi pobudami, zlasti za države v razvoju, ob upoštevanju posebnih okoliščin malih otoških držav v razvoju in najmanj razvitih držav;

(g) okrepljenega tehničnega in znanstvenega sodelovanja, zlasti z znanstveniki in znanstvenimi ustanovami iz držav v razvoju;

(h) drugih oblik koristi, ki so bile določene na Konferenci pogodbenic ob upoštevanju priporočil odbora za dostop in delitev koristi, ustanovljenega v skladu s členom 15.

3. Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne in upravne ukrepe ali ukrepe politike za zagotovitev, da se morski genski viri in digitalni sekvenčni zapisi o morskih genskih virih na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije, skupaj z njihovimi standardiziranimi identifikacijskimi oznakami serij „BBNJ“, ki jih uporabljajo

fizične ali pravne osebe pod njihovo jurisdikcijo, deponirajo v javno dostopnih odložiščih in podatkovnih zbirkah, ki se vzdržujejo na nacionalni ali mednarodni ravni, najpozneje v treh letih od začetka take uporabe ali takoj, ko so na voljo, ob upoštevanju trenutne mednarodne prakse.

4. Za dostop do morskih genskih virov in digitalnih sekvenčnih zapisov o morskih genskih virih na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije v odložiščih in podatkovnih zbirkah pod jurisdikcijo pogodbenice lahko veljajo razumni pogoji, kot sledi:

- (a) potreba po ohranjanju fizične celovitosti morskih genskih virov;
- (b) razumni stroški, povezani z vzdrževanjem ustrezne genske banke, biorepozitorija ali podatkovne zbirke, v kateri so shranjeni vzorec, podatki ali informacije;
- (c) razumni stroški, povezani z zagotavljanjem dostopa do morskega genskega vira, podatkov ali informacij;
- (d) drugi razumni pogoji v skladu s cilji tega sporazuma; raziskovalcem in raziskovalnim ustanovam iz držav v razvoju pa se lahko zagotovijo možnosti takega dostopa pod poštenimi in najugodnejšimi pogoji, vključno s koncesijskimi in preferencialnimi pogoji.

5. Denarne koristi, ki izhajajo iz uporabe morskih genskih virov in digitalnih sekvenčnih zapisov o morskih genskih virih na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije, vključno s komercializacijo, se delijo pošteno in pravično s finančnim mehanizmom, vzpostavljenim v skladu s členom 52, za ohranjanje in trajnostno rabo morske biotske raznovrstnosti na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije.

6. Razvite pogodbenice po začetku veljavnosti tega sporazuma letno prispevajo v posebni sklad iz člena 52. Prispevek pogodbenice znaša 50 odstotkov ocenjenega prispevka te pogodbenice v proračun, ki ga sprejme Konferenca pogodbenic v skladu s členom 47, odstavek 6(e). To plačilo se nadaljuje, dokler Konferenca pogodbenic ne sprejme sklepa v skladu z odstavkom 7 spodaj.

7. Konferenca pogodbenic odloči o načinih delitve denarnih koristi od uporabe morskih genskih virov in digitalnih sekvenčnih zapisov o morskih genskih virih na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije ob upoštevanju priporočil odbora za dostop in delitev koristi, ustanovljenega v skladu s členom 15. Če so izčrpana vsa prizadevanja za doseg soglasja, se sklep sprejme s tričetrtinsko večino prisotnih in glasujočih pogodbenic. Plačila se izvedejo iz posebnega sklada, ustanovljenega v skladu s členom 52. Načini lahko zajemajo naslednje:

- (a) plačila ob mejnikih;
- (b) plačila ali prispevke, povezane s komercializacijo proizvodov, vključno s plačilom odstotka prihodkov od prodaje proizvodov;
- (c) progresivno pristojbino, ki se redno plačuje na podlagi raznolikega nabora kazalnikov, ki merijo skupno raven dejavnosti pogodbenice;
- (d) druge oblike, ki so bile določene na Konferenci pogodbenic ob upoštevanju priporočil odbora za dostop in delitev koristi.

8. Pogodbenica lahko ob sprejetju načinov na Konferenci pogodbenic poda izjavo, da navedeni načini za to pogodbenico ne bodo začeli veljati za obdobje do štirih let, da se omogoči čas za potrebno izvajanje. Pogodbenica, ki poda takšno izjavo, še naprej izvaja plačilo iz odstavka 6 zgoraj, dokler novi načini ne začnejo veljati.

9. Pri odločanju o načinih delitve denarnih koristi od uporabe digitalnih sekvenčnih zapisov o morskih genskih virih na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije v skladu z odstavkom 7 zgoraj Konferenca pogodbenic upošteva priporočila odbora za dostop in delitev koristi, pri čemer priznava, da bi se morali taki načini medsebojno podpirati z drugimi instrumenti za dostop in delitev koristi ter se jim prilagajati.

10. Konferenca pogodbenic ob upoštevanju priporočil odbora za dostop in delitev koristi, ustanovljenega v skladu s členom 15, vsaki dve leti pregleda in oceni denarne koristi od uporabe morskih genskih virov in digitalnih sekvenčnih zapisov o morskih genskih virih na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije. Prvi pregled se opravi najpozneje pet let po začetku veljavnosti tega sporazuma. Pregled vključuje preučitev letnih prispevkov iz odstavka 6 zgoraj.

11. Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne in upravne ukrepe ali ukrepe politike, da bi zagotovile, da se koristi, ki izhajajo iz dejavnosti v zvezi z morskimi genskimi viri in digitalnimi informacijami o morskih genskih virih na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije, ki jih izvajajo fizične ali pravne osebe pod njihovo jurisdikcijo, delijo v skladu s tem sporazumom.

Člen 15

Odbor za dostop in delitev koristi

1. Ustanovi se odbor za dostop in delitev koristi. Med drugim se uporablja kot sredstvo za določitev smernic za delitev koristi v skladu s členom 14, zagotavlja preglednost ter pošteno in pravično delitev denarnih in nedenarnih koristi.

2. Odbor za dostop in delitev koristi sestavlja 15 članov, ki so ustrezno usposobljeni na povezanih področjih, da se zagotovi učinkovito izvajanje nalog odbora. Člane predlagajo pogodbenice, izvoli pa jih Konferenca pogodbenic ob upoštevanju uravnotežene zastopanosti spolov in pravične geografske porazdelitve ter zagotavljanja zastopanosti držav v razvoju, vključno z najmanj razvitimi državami, malimi otoškimi državami v razvoju in neobalnimi državami v razvoju, v odboru. Pristojnosti in načine delovanja odbora določi Konferenca pogodbenic.

3. Odbor lahko pripravi priporočila za Konferenco pogodbenic o zadevah v zvezi s tem delom, vključno z naslednjimi zadevami:

(a) smernicami ali kodeksom ravnanja za dejavnosti v zvezi z morskimi genskimi viri in digitalnimi sekvenčnimi zapisi o morskih genskih virih na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije v skladu s tem delom;

(b) ukrepi za izvajanje sklepov, sprejetih v skladu s tem delom;

(c) stopnjami ali mehanizmi za delitev denarnih koristi v skladu s členom 14;

(d) zadevami, povezanimi s tem delom, v zvezi s Posredovalnim mehanizmom;

(e) zadevami, povezanimi s tem delom, v zvezi s finančnim mehanizmom, vzpostavljenim v skladu s členom 52;

(f) vsemi drugimi zadevami v zvezi s tem delom, za katere lahko Konferenca pogodbenic zahteva, da jih obravnava odbor za dostop in delitev koristi.

4. Vsaka pogodbenica da odboru za dostop in delitev koristi prek Posredovalnega mehanizma na voljo informacije, zahtevane v skladu s tem sporazumom, ki vključujejo:

(a) zakonodajne in upravne ukrepe ter ukrepe politike o dostopu in delitvi koristi;

(b) kontaktne podatke in druge pomembne informacije o nacionalnih kontaktnih točkah;

(c) druge informacije, zahtevane v skladu s sklepi Konference pogodbenic.

5. Odbor za dostop in delitev koristi se lahko posvetuje z ustreznimi pravnimi instrumenti in okviri ter ustreznimi svetovnimi, regionalnimi, podregionalnimi in sektorskimi organi ter jim omogoča izmenjavo informacij o dejavnostih v okviru svojega mandata, vključno z delitvijo koristi, uporabo digitalnih sekvenčnih zapisov o morskih genskih virih, dobrih praksah, orodjih in metodologijah, upravljanju podatkov in pridobljenih izkušnjah.

6. Odbor za dostop in delitev koristi lahko v zvezi z informacijami, pridobljenimi v skladu z odstavkom 5 zgoraj, pripravi priporočila za Konferenco pogodbenic.

Člen 16

Spremljanje in preglednost

1. Spremljanje in preglednost dejavnosti v zvezi z morskimi genskimi viri in digitalnimi sekvenčnimi zapisi o morskih genskih virih na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije se dosežeta s prigrisatvijo Posredovalnemu mehanizmu z uporabo standardiziranih identifikacijskih oznak serij „BBNJ“ v skladu s tem delom in v skladu s postopki, ki jih je sprejela Konferenca pogodbenic po priporočilu odbora za dostop in delitev koristi.

2. Pogodbenice v skladu s tem delom odboru za dostop in delitev koristi redno pošiljajo poročila o izvajanju določb tega dela o dejavnostih v zvezi z morskimi genskimi viri in digitalnimi sekvenčnimi zapisi o morskih genskih virih na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije ter o delitvi koristi, ki izhajajo iz njih.

3. Odbor za dostop in delitev koristi pripravi poročilo na podlagi informacij, prejetih prek Posredovalnega mehanizma, in ga da na voljo pogodbenicam, ki lahko predložijo pripombe. Odbor za dostop in delitev koristi predloži poročilo, vključno s prejetimi pripombami, v obravnavo Konferenci pogodbenic. Konferenca pogodbenic lahko ob upoštevanju priporočila odbora za dostop in delitev koristi določi ustrezne smernice za izvajanje tega člena, ki upoštevajo nacionalne zmogljivosti in okoliščine pogodbenic.

DEL III

UKREPI, KOT SO ORODJA ZA UPRAVLJANJE NA POSAMEZNIH OBMOČJIH, VKLJUČNO Z MORSKIMI ZAVAROVANIMI OBMOČJI

Člen 17

Cilji

Cilji tega dela so:

(a) ohraniti in trajnostno uporabljati območja, ki jih je treba zavarovati, tudi z vzpostavitvijo celovitega sistema orodij za upravljanje na posameznih območjih z ekološko reprezentativnimi in dobro povezanimi mrežami morskih zavarovanih območij;

(b) okrepiti sodelovanje in usklajevanje pri uporabi orodij za upravljanje na posameznih območjih, vključno z morskimi zavarovanimi območji, med državami, ustreznimi pravnimi instrumenti in okviri ter ustreznimi svetovnimi, regionalnimi, podregionalnimi in sektorskimi organi;

(c) zavarovati, ohraniti, obnoviti in vzdrževati biotsko raznovrstnost in ekosisteme, tudi z namenom povečanja njihove produktivnosti in zdravja, ter okrepiti odpornost na stresorje, vključno s tistimi, ki so povezani s podnebnimi spremembami, zakisljevanjem oceanov in onesnaževanjem morja;

(d) podpirati prehransko varnost in druge socialno-ekonomske cilje, vključno z varstvom kulturnih vrednot;

(e) podpirati države pogodbenice v razvoju, zlasti najmanj razvite države, neobalne države v razvoju, geografsko prikrajšane države, male otoške države v razvoju, obalne afriške države, arhipelaške države in države v razvoju s srednjim dohodkom, ob upoštevanju posebnih okoliščin malih otoških držav v razvoju, s krepitvijo zmogljivosti ter razvojem in prenosom pomorske tehnologije pri razvoju, izvajanju, spremljanju, upravljanju in uveljavljanju orodij za upravljanje na posameznih območjih, vključno z morskimi zavarovanimi območji.

Člen 18

Področje uporabe

Vzpostavitev orodij za upravljanje na posameznih območjih, vključno z morskimi zavarovanimi območji, ne vključuje nobenih območij pod nacionalno jurisdikcijo in se ne sme uporabljati kot podlaga za uveljavljanje ali zavračanje kakršnih koli zahtev glede suverenosti, suverenih pravic ali jurisdikcije, vključno v zvezi s kakršnimi koli spori v zvezi s tem. Konferenca pogodbenic ne obravnava predlogov za odločanje o takih orodjih za upravljanje na posameznih območjih, vključno z morskimi zavarovanimi območji, in v nobenem primeru se taki predlogi ne razlagajo kot priznanje ali nepriznanje kakršnih koli zahtev po suverenosti, suverenih pravicah ali jurisdikciji.

Člen 19

Predlogi

1. Predloge za vzpostavitev orodij za upravljanje na posameznih območjih, vključno z morskimi zavarovanimi območji, v skladu s tem delom pogodbenice posamezno ali skupaj predložijo Sekretariatu.
2. Pogodbenice pri oblikovanju predlogov, kot je določeno v tem delu, po potrebi sodelujejo in se posvetujejo z ustreznimi deležniki, vključno z državami ter svetovnimi, regionalnimi, podregionalnimi in sektorskimi organi, pa tudi s civilno družbo, znanstveno skupnostjo, zasebnim sektorjem, domorodnimi ljudstvi in lokalnimi skupnostmi.
3. Predlogi se oblikujejo na podlagi najboljših razpoložljivih znanstvenih dognanj in informacij ter ustreznega tradicionalnega znanja domorodnih ljudstev in lokalnih skupnosti, če je na voljo, ob upoštevanju previdnostnega in ekosistemskega pristopa.
4. Predlogi v zvezi z opredeljenimi območji vključujejo naslednje ključne elemente:
 - (a) geografski ali prostorski opis območja, ki je predmet predloga, s sklicevanjem na okvirna merila iz Priloge I;
 - (b) informacije o vseh merilih iz Priloge I ter vseh merilih, ki se lahko nadalje razvijejo in revidirajo v skladu z odstavkom 5 spodaj, uporabljenih pri opredelitvi območja;
 - (c) človeške dejavnosti na območju, vključno z različnimi načini uporabe s strani domorodnih ljudstev in lokalnih skupnosti, ter njihov morebitni vpliv;
 - (d) opis stanja morskega okolja in biotske raznovrstnosti na opredeljenem območju;
 - (e) opis ciljev ohranjanja in, kadar je ustrezno, trajnostne rabe, ki se bodo uporabljali na območju;
 - (f) osnutek načrta upravljanja, ki zajema predlagane ukrepe in opisuje predlagane dejavnosti spremljanja, raziskovanja in pregledovanja za doseganje določenih ciljev;
 - (g) trajanje predlaganega območja in morebitnih ukrepov;
 - (h) informacije o morebitnih posvetovanjih z državami, vključno s sosednjimi obalnimi državami in/ali ustreznimi svetovnimi, regionalnimi, podregionalnimi in sektorskimi organi;
 - (i) informacije o orodjih za upravljanje na posameznih območjih, vključno z morskimi zavarovanimi območji, ki se izvajajo z ustreznimi pravnimi instrumenti in okvirji ter s strani ustreznih svetovnih, regionalnih, podregionalnih in sektorskih organov;
 - (j) ustrezne znanstvene podatke ter, če je na voljo, tradicionalno znanje domorodnih ljudstev in lokalnih skupnosti.
5. Okvirna merila za določitev takih območij, če je ustrezno, vključujejo merila, navedena v Prilogi I, Znanstveni in tehnični organ pa jih lahko po potrebi dodatno razvije in spremeni, da jih preuči in sprejme Konferenca pogodbenic.
6. Znanstveni in tehnični organ po potrebi pripravi dodatne zahteve glede vsebine predlogov, vključno z načini uporabe okvirnih meril iz odstavka 5 zgoraj, in smernice za predloge iz odstavka 4(b) zgoraj, ki jih preuči in sprejme Konferenca pogodbenic.

Člen 20

Objava in predhodni pregled predlogov

Po prejemu pisnega predloga ga Sekretariat objavi ter posreduje Znanstvenemu in tehničnemu organu v predhodni pregled. Namen pregleda je preveriti, ali predlog vsebuje informacije, ki jih zahteva člen 19, vključno z okvirnimi merili, opisanimi v tem delu in Prilogi I. Rezultat takega pregleda se objavi, Sekretariat pa ga sporoči predlagatelju. Predlagatelj ponovno posreduje predlog Sekretariatu, pri čemer upošteva predhodni pregled Znanstvenega in tehničnega organa. Sekretariat o tem uradno obvesti pogodbenice in omogoči javno dostopnost zadevnega ponovno posredovanega predloga ter olajša posvetovanja v skladu s členom 21.

Člen 21

Posvetovanja o predlogih in njihova ocena

1. Posvetovanja o predlogih, predloženih v skladu s členom 19, so vključujoča, pregledna in odprta za vse ustrezne deležnike, vključno z državami, svetovnimi, regionalnimi, podregionalnimi in sektorskimi organi ter civilno družbo, znanstveno skupnostjo, domorodnimi ljudstvi in lokalnimi skupnostmi.

2. Sekretariat olajša posvetovanja in zbira prispevke na naslednji način:

(a) države, zlasti sosednje obalne države, so uradno obveščene in pozvane, da med drugim predložijo:

- (i) mnenja o utemeljenosti in geografskem obsegu predloga;
- (ii) vse druge ustrezne znanstvene podatke;
- (iii) informacije o vseh obstoječih ukrepih ali dejavnostih na sosednjih ali povezanih območjih pod nacionalno jurisdikcijo in zunaj nje;
- (iv) mnenja o morebitnih posledicah predloga za območja pod nacionalno jurisdikcijo;
- (v) vse druge pomembne informacije;

(b) organi ustreznih pravnih instrumentov in okvirov ter ustrezni svetovni, regionalni, podregionalni in sektorski organi so uradno obveščeni in pozvani, da med drugim predložijo:

- (i) mnenja o utemeljenosti predloga;
- (ii) vse druge ustrezne znanstvene podatke;
- (iii) informacije o vseh obstoječih ukrepih, ki jih je zadevni instrument, okvir ali organ sprejel za zadevno območje ali sosednja območja;
- (iv) mnenja o vseh vidikih ukrepov in drugih elementov za osnutek načrta upravljanja, opredeljenih v predlogu, ki so v pristojnosti zadevnega organa;
- (v) mnenja o vseh ustreznih dodatnih ukrepih, ki so v pristojnosti zadevnega instrumenta, okvira ali organa;
- (vi) vse druge pomembne informacije;

(c) domorodna ljudstva in lokalne skupnosti z ustreznim tradicionalnim znanjem, znanstvena skupnost, civilna družba in drugi ustrezni deležniki so pozvani, da med drugim predložijo:

- (i) mnenja o utemeljenosti predloga;
 - (ii) vse druge ustrezne znanstvene podatke;
 - (iii) vse ustrezno tradicionalno znanje domorodnih ljudstev in lokalnih skupnosti;
 - (iv) vse druge ustrezne informacije.
3. Prispevke, prejete v skladu z odstavkom 2 zgoraj, Sekretariat objavi.
4. Če predlagani ukrep vpliva na območja, ki so v celoti obdana z izključnimi ekonomskimi conami držav, predlagatelj:
- (a) s takimi državami opravijo ciljno usmerjena in proaktivna posvetovanja, vključno s predhodnim obveščanjem;
 - (b) preučijo mnenja in pripombe takih držav o predlaganem ukrepu ter predložijo pisne odgovore, ki izrecno obravnavajo ta mnenja in pripombe, ter po potrebi ustrezno spremenijo predlagani ukrep.
5. Predlagatelj preuči prispevke, prejete v obdobju posvetovanja, ter mnenja in informacije znanstvenega in tehničnega organa ter po potrebi ustrezno spremeni predlog ali se odzove na bistvene prispevke, ki niso upoštevani v predlogu.
6. Obdobje posvetovanja je časovno omejeno.
7. Revidirani predlog se predloži Znanstvenemu in tehničnemu organu, ki ga oceni in pripravi priporočila za Konferenco pogodbenic.
8. Načine postopka posvetovanja in ocenjevanja, vključno s trajanjem, Znanstveni in tehnični organ po potrebi podrobneje opredeli na svojem prvem sestanku, da jih Konferenca pogodbenic preuči in sprejme ob upoštevanju posebnih okoliščin malih otoških držav v razvoju.

Člen 22

Vzpostavitev orodij za upravljanje na posameznih območjih, vključno z morskimi zavarovanimi območji

1. Konferenca pogodbenic na podlagi končnega predloga in osnutka načrta upravljanja ter ob upoštevanju prispevkov in znanstvenih podatkov, prejetih med postopkom posvetovanja v skladu s tem delom, ter znanstvenih nasvetov in priporočil Znanstvenega in tehničnega organa:
- (a) sprejme sklepe o vzpostavitvi orodij za upravljanje na posameznih območjih, vključno z morskimi zavarovanimi območji, in povezane ukrepe;
 - (b) lahko sprejme sklepe o ukrepih, ki so skladni z ukrepi, sprejetimi z ustreznimi pravnimi instrumenti in okviri ter s strani ustreznih svetovnih, regionalnih, podregionalnih in sektorskih organov, v sodelovanju in usklajevanju s takimi instrumenti, okviri in organi;
 - (c) kadar so predlagani ukrepi v pristojnosti drugih svetovnih, regionalnih, podregionalnih ali sektorskih organov, lahko pogodbenicam tega sporazuma ter svetovnim, regionalnim, podregionalnim in sektorskim organom v skladu z njihovimi pooblastili predloži priporočila za spodbujanje sprejetja ustreznih ukrepov prek takih instrumentov, okvirov in organov.

2. Konferenca pogodbenic pri sprejemanju sklepov na podlagi tega člena spoštuje pristojnosti ustreznih pravnih instrumentov in okvirov ter ustreznih svetovnih, regionalnih, podregionalnih in sektorskih organov ter jih ne spodkopava.
3. Konferenca pogodbenic poskrbi za redna posvetovanja za okrepitev sodelovanja in usklajevanja z ustreznimi pravnimi instrumenti in okviri ter ustreznimi svetovnimi, regionalnimi, podregionalnimi in sektorskimi organi v zvezi z orodji za upravljanje na posameznih območjih, vključno z morskimi zavarovanimi območji, ter usklajevanja v zvezi s povezanimi ukrepi, sprejetimi na podlagi takih instrumentov in okvirov ter s strani takih organov.
4. Če je to potrebno za doseganje ciljev in izvajanje tega dela, lahko Konferenca pogodbenic za nadaljnje mednarodno sodelovanje in usklajevanje v zvezi z ohranjanjem in trajnostno rabo morske biotske raznovrstnosti na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije razmisli o razvoju mehanizma v zvezi z obstoječimi orodji za upravljanje na posameznih območjih, vključno z morskimi zavarovanimi območji, sprejetimi z ustreznimi pravnimi instrumenti in okviri ali s strani ustreznih svetovnih, regionalnih, podregionalnih ali sektorskih organov, in se ob upoštevanju odstavkov 1 in 2 zgoraj po potrebi odloči razviti tak mehanizem.
5. Sklepi in priporočila, ki jih Konferenca pogodbenic sprejme v skladu s tem delom, ne zmanjšujejo učinkovitosti ukrepov, sprejetih v zvezi z območji pod nacionalno jurisdikcijo, in se sprejmejo ob ustreznem upoštevanju pravic in dolžnosti vseh držav v skladu s konvencijo. Kadar bi ukrepi, predlagani v skladu s tem delom, vplivali ali bi lahko vplivali na vodo nad morskim dnom in podtalje podmorskih območij, nad katerimi obalna država izvršuje suverene pravice v skladu s konvencijo, se pri teh ukrepih ustrezno upoštevajo suverene pravice takih obalnih držav. V ta namen se opravijo posvetovanja v skladu z določbami tega dela.
6. Če orodje za upravljanje na posameznih območjih, vključno z morskim zavarovanim območjem, vzpostavljeno v skladu s tem delom, pozneje v celoti ali delno spada pod nacionalno jurisdikcijo obalne države, del pod nacionalno jurisdikcijo takoj preneha veljati. Del, ki ostane na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije, ostane v veljavi, dokler Konferenca pogodbenic na svojem naslednjem zasedanju ne izvede pregleda in se odloči, ali bo po potrebi spremenila ali preklicala orodje za upravljanje na posameznih območjih, vključno z morskim zavarovanim območjem.
7. Po vzpostavitvi ali spremembi pristojnosti ustreznega pravnega instrumenta ali okvira ali ustreznega svetovnega, regionalnega, podregionalnega ali sektorskega organa vsako orodje za upravljanje na posameznih območjih, vključno z morskim zavarovanim območjem, ali povezani ukrepi, ki jih je sprejela Konferenca pogodbenic v skladu s tem delom in ki pozneje spadajo pod jurisdikcijo takega instrumenta, okvira ali organa, v celoti ali delno ostanejo v veljavi, dokler Konferenca pogodbenic v tesnem sodelovanju in usklajevanju z zadevnim instrumentom, okvirom ali organom ne izvede pregleda in odloči, da se orodje za upravljanje območij, vključno z morskim zavarovanim območjem, in povezani ukrepi ohranijo, spremenijo ali prekličejo, kot je ustrezno.

Člen 23 **Odločanje**

1. Sklepi in priporočila iz tega dela se praviloma sprejmejo soglasno.
2. Če soglasje ni doseženo, se sklepi in priporočila iz tega dela sprejmejo s tričetrtinsko večino prisotnih in glasujočih pogodbenic, pred tem pa Konferenca

pogodbenic z dvotretjinsko večino prisotnih in glasujočih pogodbenic odloči, da so bila izčrpana vsa prizadevanja za doseg soglasja.

3. Sklepi, sprejeti na podlagi tega dela, začnejo veljati 120 dni po zasedanju Konference pogodbenic, na katerem so bili sprejeti, in so zavezujoči za vse pogodbenice.

4. V obdobju 120 dni iz odstavka 3 zgoraj lahko katera koli pogodbenica s pisnim obvestilom Sekretariatu ugovarja sklepu, sprejetem v skladu s tem delom, pri čemer tak sklep za zadevno pogodbenico ni zavezujoč. Ugovor zoper sklep se lahko kadar koli umakne s pisnim uradnim obvestilom Sekretariatu, pri čemer je sklep za zadevno pogodbenico zavezujoč 90 dni po datumu uradnega obvestila o umiku ugovora.

5. Pogodbenica, ki vloži ugovor v skladu z odstavkom 4 zgoraj, ob vložitvi ugovora Sekretariatu pisno predloži obrazložitev razlogov za svoj ugovor, ki temelji na enem ali več od naslednjih razlogov:

(a) sklep ni skladen s tem sporazumom ali pravicami in dolžnostmi pogodbenice, ki vloži ugovor, v skladu s konvencijo;

(b) sklep predstavlja neupravičeno formalno ali dejansko razlikovanje pogodbenice, ki vloži ugovor;

(c) pogodbenica v času ugovora kljub vsem razumnim prizadevanjem ne more upoštevati sklepa v praksi.

6. Pogodbenica, ki vloži ugovor v skladu z odstavkom 4 zgoraj, sprejme, kolikor je to izvedljivo, alternativne ukrepe ali pristope, ki so po učinku enakovredni sklepu, ki mu ugovarja, in ne sprejme ukrepov ali izvede dejanj, ki bi ogrozila učinkovitost sklepa, ki mu ugovarja, razen če so taki ukrepi ali dejanja bistveni za uresničevanje pravic in obveznosti pogodbenice, ki vloži ugovor, v skladu s konvencijo.

7. Pogodbenica, ki vloži ugovor, na naslednjem rednem zasedanju Konference pogodbenic po uradnem obvestilu iz odstavka 4 zgoraj in nato redno poroča o izvajanju odstavka 6 zgoraj, da se zagotovijo informacije za spremljanje in pregled v skladu s členom 26.

8. Ugovor zoper sklep, sprejet v skladu z odstavkom 4 zgoraj, se lahko obnovi le, če pogodbenica, ki vloži ugovor, meni, da je to še vedno potrebno, in sicer vsaka tri leta po začetku veljavnosti sklepa z uradnim pisnim obvestilom Sekretariatu. Takšno uradno pisno obvestilo vključuje obrazložitev razlogov za njen prvotni ugovor.

9. Če pogodbenica ne prejme nobenega uradnega obvestila o podaljšanju v skladu z odstavkom 8 zgoraj, se šteje, da je ugovor samodejno umaknjen, zato je sklep za to pogodbenico zavezujoč 120 dni po samodejnem umiku ugovora. Sekretariat uradno obvesti pogodbenico 60 dni pred datumom samodejnega umika ugovora.

10. Sklepe Konference pogodbenic, sprejete v skladu s tem delom, in ugovore na take sklepe Sekretariat objavi in jih posreduje vsem državam ter ustreznim pravnim instrumentom in okvirom ter ustreznim svetovnim, regionalnim, podregionalnim in sektorskim organom.

Člen 24

Nujni ukrepi

1. Konferenca pogodbenic sprejme sklepe o sprejetju ukrepov na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije, ki se po potrebi uporabijo v nujnih primerih, kadar je naravni pojav ali nesreča, ki jo je povzročil človek, povzročila ali bi lahko povzročila resno ali nepopravljivo škodo morskimi biotski raznovrstnosti na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije, da se zagotovi, da se resna ali nepopravljiva škoda ne stopnjuje.
2. Ukrepi, sprejeti v skladu s tem členom, se štejejo za potrebne le, če po posvetovanju z ustreznimi pravnimi instrumenti ali okviri ali ustreznimi svetovnimi, regionalnimi, podregionalnimi ali sektorskimi organi resne ali nepopravljive škode ni mogoče pravočasno obvladati z uporabo drugih členov tega sporazuma ali ustreznega pravnega instrumenta ali okvira ali ustreznega svetovnega, regionalnega, podregionalnega ali sektorskega organa.
3. Ukrepi, sprejeti v nujnih primerih, temeljijo na najboljših razpoložljivih znanstvenih dognanjih in informacijah ter, če je na voljo, na ustreznem tradicionalnem znanju domorodnih ljudstev in lokalnih skupnosti, pri čemer se upošteva previdnostni pristop. Take ukrepe lahko predlagajo pogodbenice ali jih priporoči Znanstveni in tehnični organ, sprejmejo pa se lahko med zasedanji. Ukrepi so začasni in jih je treba ponovno preučiti, da se o njih odloči na naslednjem zasedanju Konference pogodbenic po njihovem sprejetju.
4. Ukrepi prenehajo veljati dve leti po njihovem začetku veljavnosti ali pa jih Konferenca pogodbenic ukine prej, ko jih nadomestijo orodja za upravljanje na posameznih območjih, vključno z morskimi zavarovanimi območji, in povezani ukrepi, vzpostavljeni v skladu s tem delom, ali ukrepi, sprejeti z ustreznim pravnim instrumentom ali okvirom ali ustreznim svetovnim, regionalnim, podregionalnim ali sektorskim organom ali sklepom Konference pogodbenic, ko prenehajo okoliščine, zaradi katerih je bil ukrep potreben.
5. Znanstveni in tehnični organ po potrebi pripravi postopke in smernice za uvedbo nujnih ukrepov, vključno s posvetovalnimi postopki, ki jih Konferenca pogodbenic preuči in sprejme v najkrajšem možnem času. Ti postopki so vključujoči in pregledni.

Člen 25 **Izvajanje**

1. Pogodbenice zagotovijo, da se dejavnosti, ki so pod njihovo jurisdikcijo ali pod njihovim nadzorom in potekajo na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije, izvajajo v skladu s sklepi, sprejetimi na podlagi tega dela.
2. Nobena določba tega sporazuma pogodbenici ne preprečuje, da v skladu z mednarodnim pravom in v podporo ciljem Sporazuma sprejme strožje ukrepe za svoje državljanke in plovila ali v zvezi z dejavnostmi pod njeno jurisdikcijo ali nadzorom poleg ukrepov, sprejetih v skladu s tem delom.
3. Izvajanje ukrepov, sprejetih na podlagi tega dela, ne sme neposredno ali posredno nesorazmerno obremeniti pogodbenic, ki so male otoške države v razvoju ali najmanj razvite države.
4. Pogodbenice po potrebi spodbujajo sprejetje ukrepov v okviru ustreznih pravnih instrumentov in okvirov ter ustreznih svetovnih, regionalnih, podregionalnih in sektorskih organov, katerih članice so, v podporo izvajanju sklepov in priporočil Konference pogodbenic na podlagi tega dela.

5. Pogodbenice spodbujajo države, ki lahko postanejo pogodbenice tega sporazuma, zlasti tiste, katerih dejavnosti, plovila ali državljani delujejo na območju, ki je predmet vzpostavljenega orodja za upravljanje na posameznih območjih, vključno z morskimi zavarovanimi območji, da sprejmejo ukrepe v podporo sklepom in priporočilom Konference pogodbenic o orodjih za upravljanje na posameznih območjih, vključno z morskimi zavarovanimi območji, vzpostavljenimi v skladu s tem delom.

6. Pogodbenica, ki ni pogodbenica ali udeleženka ustreznega pravnega instrumenta ali okvira ali članica ustreznega svetovnega, regionalnega, podregionalnega ali sektorskega organa in ki se sicer ne strinja z uporabo ukrepov, določenih na podlagi takih instrumentov in okvirov ter s strani takih organov, ni oproščena obveznosti, da v skladu s konvencijo in tem sporazumom sodeluje pri ohranjanju in trajnostni uporabi morske biotske raznovrstnosti na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije.

Člen 26

Spremljanje in pregled

1. Pogodbenice posamično ali skupaj poročajo Konferenci pogodbenic o izvajanju orodij za upravljanje na posameznih območjih, vključno z morskimi zavarovanimi območji, vzpostavljenih na podlagi tega dela, in povezanih ukrepov. Takšna poročila ter informacije in pregled iz odstavkov 2 in 3 spodaj Sekretariat objavi.

2. Ustrezni pravni instrumenti in okviri ter ustrezni svetovni, regionalni, podregionalni in sektorski organi so pozvani, da Konferenci pogodbenic predložijo informacije o izvajanju ukrepov, ki so jih sprejeli za doseganje ciljev orodij za upravljanje na posameznih območjih, vključno z morskimi zavarovanimi območji, vzpostavljenih na podlagi tega dela.

3. Znanstveni in tehnični organ spremlja in redno pregleduje orodja za upravljanje na posameznih območjih, vključno z morskimi zavarovanimi območji, vzpostavljena na podlagi tega dela, vključno s povezanimi ukrepi, ob upoštevanju poročil in informacij iz odstavkov 1 in 2 zgoraj.

4. Znanstveni in tehnični organ pri pregledu iz odstavka 3 zgoraj oceni učinkovitost orodij za upravljanje na posameznih območjih, vključno z morskimi zavarovanimi območji, vzpostavljenih na podlagi tega dela, vključno s povezanimi ukrepi in napredkom pri doseganju njihovih ciljev, ter zagotovi nasvete in priporočila Konferenci pogodbenic.

5. Po pregledu Konferenca pogodbenic po potrebi sprejme sklepe ali priporočila o spremembi, razširitvi ali preklicu orodij za upravljanje na posameznih območjih, vključno z morskimi zavarovanimi območji, in vseh povezanih ukrepov, ki jih je sprejela Konferenca pogodbenic, in sicer na podlagi najboljših razpoložljivih znanstvenih dognanj in informacij ter ustreznega tradicionalnega znanja domorodnih ljudstev in lokalnih skupnosti, če je na voljo, ob upoštevanju previdnostnega in ekosistemskega pristopa.

DEL IV

PRESOJE VPLIVOV NA OKOLJE

Člen 27

Cilji

Cilji tega dela so:

(a) izvajati določbe konvencije o presoji vplivov na okolje za območja zunaj nacionalne jurisdikcije z določitvijo postopkov, pragov in drugih zahtev za izvajanje presoj in poročanje o njih s strani pogodbenic;

(b) zagotoviti, da se dejavnosti iz tega dela ocenijo in izvajajo tako, da se preprečijo, ublažijo in obvladujejo pomembni škodljivi vplivi, da se zaščiti in ohrani morsko okolje;

(c) podpirati preučevanje kumulativnih vplivov in vplivov na območjih, ki so pod nacionalno jurisdikcijo;

(d) zagotoviti strateške presoje vplivov na okolje;

(e) vzpostaviti skladen okvir za presojo vplivov na okolje za dejavnosti na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije;

(f) vzpostaviti in okrepiti zmogljivost pogodbenic, še posebej držav pogodbenic v razvoju, zlasti najmanj razvitih držav, neobalnih držav v razvoju, geografsko prikrajšanih držav, malih otoških držav v razvoju, obalnih afriških držav, arhipelaških držav in držav v razvoju s srednjim dohodkom, za pripravo, izvajanje in vrednotenje presoj vplivov na okolje in strateških presoj vplivov na okolje v podporo ciljem tega sporazuma.

Člen 28

Obveznost izvajanja presoj vplivov na okolje

1. Pogodbenice zagotovijo, da se morebitni vplivi načrtovanih dejavnosti, ki so pod njihovo jurisdikcijo ali pod njihovim nadzorom in potekajo na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije, na morsko okolje ocenijo, kot je določeno v tem delu, preden se odobrijo.

2. Kadar pogodbenica, pod katere jurisdikcijo ali nadzorom je načrtovana dejavnost, ki naj bi se izvajala na morskih območjih pod nacionalno jurisdikcijo, ugotovi, da lahko dejavnost povzroči znatno onesnaženje ali znatne in škodljive spremembe morskega okolja na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije, ta pogodbenica zagotovi, da se v skladu s tem delom izvede presoja vplivov take dejavnosti na okolje ali da se presoja vplivov na okolje izvede po nacionalnem postopku pogodbenice. Pogodbenica, ki izvaja tako presojo po nacionalnem postopku:

(a) med nacionalnim postopkom prek Posredovalnega mehanizma pravočasno omogoči dostop do ustreznih informacij;

(b) zagotovi, da se dejavnost spremlja na način, ki je skladen z zahtevami nacionalnega postopka;

(c) zagotovi, da so poročila o presoji vplivov na okolje in vsa ustrezna poročila o spremljanju na voljo prek Posredovalnega mehanizma, kot je določeno v tem sporazumu.

3. Znanstveni in tehnični organ lahko po prejemu informacij iz odstavka 2(a) zgoraj predloži pripombe pogodbenici, pod katere jurisdikcijo ali nadzorom je načrtovana dejavnost.

Člen 29

Razmerje med tem sporazumom in postopki presoje vplivov na okolje v ustreznih pravnih instrumentih in okvirih ter ustreznih svetovnih, regionalnih, podregionalnih in sektorskih organih

1. Pogodbenice spodbujajo uporabo presoj vplivov na okolje ter sprejetje in izvajanje standardov in/ali smernic, razvitih v skladu s členom 38, v ustreznih pravnih instrumentih in okvirih ter ustreznih svetovnih, regionalnih, podregionalnih in sektorskih organih, katerih članice so.
2. Konferenca pogodbenic v okviru tega dela razvije mehanizme za sodelovanje Znanstvenega in tehničnega organa z ustreznimi pravnimi instrumenti in okviri ter ustreznimi svetovnimi, regionalnimi, podregionalnimi in sektorskimi organi, ki urejajo dejavnosti na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije ali varujejo morsko okolje.
3. Pri oblikovanju ali posodabljanju standardov ali smernic za izvajanje presoj vplivov dejavnosti na okolje na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije pogodbenic tega sporazuma v skladu s členom 38 Znanstveni in tehnični organ po potrebi sodeluje z ustreznimi pravnimi instrumenti in okviri ter ustreznimi svetovnimi, regionalnimi, podregionalnimi in sektorskimi organi.
4. Na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije ni treba izvesti pregleda ali presoje vplivov na okolje za načrtovano dejavnost, če pogodbenica, pod katere jurisdikcijo ali nadzorom je načrtovana dejavnost, ugotovi:
 - (a) da so bili morebitni vplivi načrtovane dejavnosti ali kategorije dejavnosti ocenjeni v skladu z zahtevami drugih ustreznih pravnih instrumentov ali okvirov ali ustreznih svetovnih, regionalnih, podregionalnih ali sektorskih organov;
 - (b) da je:
 - (i) že izvedena presoja za načrtovano dejavnost enakovredna presoji, ki se zahteva v skladu s tem delom, in se upoštevajo njeni rezultati ali
 - (ii) da so bili predpisi ali standardi ustreznih pravnih instrumentov ali okvirov ali ustreznih svetovnih, regionalnih, podregionalnih ali sektorskih organov, ki izhajajo iz presoje, namenjeni preprečevanju, blaženju ali obvladovanju morebitnih vplivov pod pragom za presoje vplivov na okolje v skladu s tem delom in so bili upoštevani.
5. Če je bila presoja vplivov na okolje za načrtovano dejavnost na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije izvedena na podlagi ustreznega pravnega instrumenta ali okvira ali s strani ustreznega svetovnega, regionalnega, podregionalnega ali sektorskega organa, zadevna pogodbenica zagotovi, da se poročilo o presoji vplivov na okolje objavi prek Posredovalnega mehanizma.
6. Razen če niso načrtovane dejavnosti, ki izpolnjujejo merila iz odstavka 4(b)(i) zgoraj, predmet spremljanja in pregleda na podlagi ustreznega pravnega instrumenta ali okvira ali s strani ustreznega svetovnega, regionalnega, podregionalnega ali sektorskega organa, pogodbenice spremljajo in pregledujejo dejavnosti ter zagotovijo, da se poročila o spremljanju in pregledu objavijo prek Posredovalnega mehanizma.

Člen 30

Pragovi in dejavniki za izvedbo presoje vplivov na okolje

1. Kadar ima lahko načrtovana dejavnost več kot le manjši ali prehodni učinek na morsko okolje ali so učinki dejavnosti neznani ali slabo razumljeni, pogodbenica, pod katere jurisdikcijo ali nadzorom je dejavnost, opravi pregled dejavnosti v skladu s členom 31, pri čemer uporabi dejavnike iz odstavka 2 spodaj, in:

(a) je pregled dovolj podroben, da lahko pogodbenica oceni, ali ima utemeljene razloge za domnevo, da bi načrtovana dejavnost lahko povzročila znatno onesnaženje ali znatne in škodljive spremembe morskega okolja, ter vključi:

- (i) opis načrtovane dejavnosti, vključno z njenim namenom, lokacijo, trajanjem in intenzivnostjo ter
- (ii) začetno analizo možnih vplivov, vključno z upoštevanjem kumulativnih vplivov in po potrebi alternativ načrtovani dejavnosti;

(b) če se na podlagi pregleda ugotovi, da pogodbenica utemeljeno domneva, da lahko dejavnost povzroči znatno onesnaženje ali znatne in škodljive spremembe morskega okolja, se v skladu z določbami tega dela izvede presoja vplivov na okolje.

2. Pogodbenice pri ugotavljanju, ali načrtovane dejavnosti pod njihovo jurisdikcijo ali nadzorom izpolnjujejo prag iz odstavka 1 zgoraj, preučijo naslednje neizčrpne dejavnike:

(a) vrsto dejavnosti in tehnologijo, ki se uporablja za dejavnost, ter način izvajanja dejavnosti;

(b) trajanje dejavnosti;

(c) lokacijo dejavnosti;

(d) značilnosti in ekosistem lokacije (vključno z območji posebnega ekološkega ali biološkega pomena ali ranljivosti);

(e) možne vplive dejavnosti, vključno z možnimi kumulativnimi vplivi in možnimi vplivi na območjih pod nacionalno jurisdikcijo;

(f) v kolikšni meri so učinki dejavnosti neznani ali slabo razumljeni;

(g) druga ustrezna ekološka ali biološka merila.

Člen 31

Postopek presoj vplivov na okolje

1. Pogodbenice zagotovijo, da postopek izvedbe presoje vplivov na okolje v skladu s tem delom vključuje naslednje korake:

(a) *pregled*: pogodbenice v skladu s členom 30 pravočasno izvedejo pregled, da ugotovijo, ali je za načrtovano dejavnost pod njihovo jurisdikcijo ali nadzorom potrebna presoja vplivov na okolje, in svojo ugotovitev objavijo:

(i) če pogodbenica ugotovi, da presoja vplivov na okolje za načrtovano dejavnost pod njeno jurisdikcijo ali nadzorom ni potrebna, ustrezne informacije, tudi v skladu s členom 30, odstavek (1)(a), objavi prek Posredovalnega mehanizma na podlagi tega sporazuma;

(ii) pogodbenica lahko na podlagi najboljših razpoložljivih znanstvenih dognanj in informacij ter ustreznega tradicionalnega znanja domorodnih ljudstev in lokalnih skupnosti, če je na voljo, v 40 dneh po objavi ugotovitve pri pogodbenici, ki je ugotovitev sprejela, ter pri Znanstvenem in tehničnem

organu izrazi svoja stališča o morebitnih učinkih načrtovane dejavnosti, za katero je bila sprejeta ugotovitev v skladu s pododstavkom (a)(i) zgoraj;

(iii) če pogodbenica, ki je izrazila svoja stališča, izrazi pomisleke glede možnih vplivov načrtovane dejavnosti, o kateri je bila sprejeta ugotovitev, pogodbenica, ki je sprejela ugotovitev, preuči te pomisleke in lahko spremeni svojo ugotovitev;

(iv) ob upoštevanju pomislekov, ki jih pogodbenica izrazi v skladu s pododstavkom (a)(ii) zgoraj, Znanstveni in tehnični organ preuči in lahko oceni morebitne vplive načrtovane dejavnosti na podlagi najboljših razpoložljivih znanstvenih dognanj in informacij ter ustreznega tradicionalnega znanja domorodnih ljudstev in lokalnih skupnosti, če je na voljo, ter po potrebi izda priporočila pogodbenici, ki je sprejela ugotovitev, potem ko je tej pogodbenici omogočila, da odgovori na izražene pomisleke, in ob upoštevanju takega odgovora;

(v) pogodbenica, ki je sprejela ugotovitev v skladu s pododstavkom (a)(i) zgoraj, preuči vsa priporočila Znanstvenega in tehničnega organa;

(vi) izražena stališča in priporočila Znanstvenega in tehničnega organa so javno dostopna, tudi prek Posredovalnega mehanizma;

(b) *določitev obsega*: pogodbenice zagotovijo, da se opredelijo ključni okoljski vplivi in vsi z njimi povezani vplivi, kot so ekonomski, socialni in kulturni vplivi ter vplivi na zdravje ljudi, vključno z morebitnimi kumulativnimi vplivi in vplivi na območjih pod nacionalno jurisdikcijo, ter morebitne alternative načrtovani dejavnosti, ki jih je treba vključiti v presoje vplivov na okolje, ki se izvedejo v skladu s tem delom. Obseg se določi z uporabo najboljših razpoložljivih znanstvenih dognanj in informacij ter ustreznega tradicionalnega znanja domorodnih ljudstev in lokalnih skupnosti, če je na voljo;

(c) *presoja vplivov in ocena*: pogodbenice zagotovijo, da se vplivi načrtovanih dejavnosti, vključno s kumulativnimi vplivi in vplivi na območjih pod nacionalno jurisdikcijo, ocenijo in ovrednotijo z uporabo najboljših razpoložljivih znanstvenih dognanj in informacij ter ustreznega tradicionalnega znanja domorodnih ljudstev in lokalnih skupnosti, če je na voljo;

(d) *preprečevanje, ublažitev in obvladovanje morebitnih škodljivih učinkov*: pogodbenice zagotovijo, da:

(i) se ukrepi za preprečevanje, blažitev in obvladovanje morebitnih škodljivih učinkov načrtovanih dejavnosti, ki so pod njihovo jurisdikcijo ali nadzorom, opredelijo in analizirajo, da se preprečijo pomembni škodljivi vplivi. Taki ukrepi lahko vključujejo preučitev alternativ načrtovani dejavnosti, ki je pod njihovo jurisdikcijo ali nadzorom;

(ii) se ti ukrepi po potrebi vključijo v načrt okoljskega upravljanja;

(e) pogodbenice zagotovijo javno obveščanje in posvetovanje v skladu s členom 32;

(f) pogodbenice zagotovijo pripravo in objavo poročila o presoji vplivov na okolje v skladu s členom 33.

2. Pogodbenice lahko izvajajo skupne presoje vplivov na okolje, zlasti za načrtovane dejavnosti, ki so pod jurisdikcijo ali nadzorom malih otoških držav v razvoju.

3. V okviru Znanstvenega in tehničnega organa se oblikuje seznam strokovnjakov. Pogodbenice z omejenimi zmogljivostmi lahko take strokovnjake zaprosijo za nasvet in pomoč pri izvajanju in ocenjevanju pregledov in presojev vplivov na okolje za načrtovano dejavnost, ki je pod njihovo jurisdikcijo ali nadzorom. Strokovnjakov ni mogoče imenovati za drug del postopka presoje vplivov na okolje za isto dejavnost. Pogodbenica, ki je zaprosila za nasvet in pomoč, zagotovi, da se ji take presoje vplivov na okolje predložijo v pregled in odločanje.

Člen 32

Javno obveščanje in posvetovanje

1. Pogodbenice zagotovijo pravočasno javno obveščanje o načrtovani dejavnosti, tudi z objavo prek Posredovalnega mehanizma in Sekretariata, ter načrtovane in učinkovite časovno omejene možnosti, kolikor je to izvedljivo, za sodelovanje vseh držav, zlasti sosednjih obalnih držav in vseh drugih držav, ki mejijo na dejavnost, kadar so potencialno najbolj prizadete države, ter deležnikov v postopku presoje vplivov na okolje. Obveščanje in možnosti za sodelovanje, vključno s predložitvijo pripomb, potekajo ves čas postopka presoje vplivov na okolje, če je to primerno, tudi pri določanju obsega presoje vplivov na okolje v skladu s členom 31, odstavek (1)(b), in pri pripravi osnutka poročila o presoji vplivov na okolje v skladu s členom 33, preden se sprejme sklep o tem, ali se dejavnost dovoli.

2. Potencialno najbolj prizadete države se določijo ob upoštevanju vrste in možnih učinkov načrtovane dejavnosti na morsko okolje ter vključujejo:

(a) obalne države, za katere se lahko upravičeno domneva, da bo dejavnost vplivala na njihovo uveljavljanje suverenih pravic za namene raziskovanja, izkoriščanja, ohranjanja ali upravljanja naravnih virov;

(b) države, ki na območju načrtovane dejavnosti izvajajo človeške dejavnosti, vključno z gospodarskimi dejavnostmi, za katere se lahko upravičeno domneva, da bodo prizadete.

3. Deležniki v tem postopku so domorodna ljudstva in lokalne skupnosti z ustreznim tradicionalnim znanjem, ustrezni svetovni, regionalni, podregionalni in sektorski organi, civilna družba, znanstvena skupnost in javnost.

4. Javno obveščanje in posvetovanje sta v skladu s členom 48, odstavek 3, vključujoča in pregledna, potekata pravočasno ter sta ciljno usmerjena in proaktivna, kadar vključujeta male otoške države v razvoju.

5. Vsebinske pripombe, prejete med postopkom posvetovanja, vključno s pripombami sosednjih obalnih držav in vseh drugih držav, ki mejijo na načrtovano dejavnost, če so potencialno najbolj prizadete države, se upoštevajo in pogodbenice nanje odgovorijo ali jih preučijo. Pogodbenice zlasti upoštevajo pripombe v zvezi z morebitnimi vplivi na območjih pod nacionalno jurisdikcijo in po potrebi predložijo pisne odgovore, v katerih posebej obravnavajo take pripombe, vključno z morebitnimi dodatnimi ukrepi, namenjenimi obravnavi zadevnih morebitnih vplivov. Pogodbenice objavijo prejete pripombe in odgovore ali opise, kako so bile pripombe obravnavane.

6. Kadar načrtovana dejavnost vpliva na območja odprtega morja, ki so v celoti obdana z izključnimi ekonomskimi conami držav, pogodbenice:

(a) s takimi državami opravijo ciljno usmerjena in proaktivna posvetovanja, vključno s predhodnim obveščanjem;

(b) preučijo mnenja in pripombe zadevnih držav o načrtovani dejavnosti ter predložijo pisne odgovore, ki posebej obravnavajo ta mnenja in pripombe, ter po potrebi ustrezno spremenijo predlagano dejavnost.

7. Pogodbenice zagotovijo dostop do informacij, povezanih s postopkom presoje vplivov na okolje na podlagi tega sporazuma. Ne glede na to pogodbenicam ni treba razkriti zaupnih ali zaščitene informacij. Dejstvo, da so bile zaupne ali zaščitene informacije redigirane, se navede v javnih dokumentih.

Člen 33

Poročila o presoji vplivov na okolje

1. Pogodbenice zagotovijo pripravo poročila o presoji vplivov na okolje za vsako tako presojo, izvedeno v skladu s tem delom.

2. Poročilo o presoji vplivov na okolje vsebuje vsaj naslednje informacije: opis načrtovane dejavnosti, vključno z njeno lokacijo; opis rezultatov določanja obsega; osnovno presojo stanja morskega okolja, ki bo verjetno prizadeto; opis možnih vplivov, vključno z možnimi kumulativnimi vplivi in kakršnimi koli vplivi na območjih pod nacionalno jurisdikcijo; opis morebitnih ukrepov za preprečevanje, ublažitev in obvladovanje; opis negotovosti in vrzeli v znanju; informacije o postopku javnega posvetovanja; opis preučitve razumnih alternativ načrtovani dejavnosti; opis nadaljnjih ukrepov, vključno z načrtom okoljskega upravljanja in netehnični povzetek.

3. Pogodbenica da osnutek poročila o presoji vplivov na okolje na voljo prek Posredovalnega mehanizma med postopkom javnega posvetovanja, da se Znanstvenemu in tehničnemu organu omogoči preučitev in ocena poročila.

4. Znanstveni in tehnični organ lahko pogodbenici po potrebi in pravočasno predloži pripombe na osnutek poročila o presoji vplivov na okolje. Pogodbenica upošteva vse pripombe Znanstvenega in tehničnega organa.

5. Pogodbenice objavijo poročila o presojah vplivov na okolje, tudi prek Posredovalnega mehanizma. Sekretariat zagotovi, da so vse pogodbenice pravočasno obveščene o objavi poročil prek Posredovalnega mehanizma.

6. Končna poročila o presoji vplivov na okolje preuči Znanstveni in tehnični organ na podlagi ustreznih praks, postopkov in znanja v skladu s tem sporazumom z namenom oblikovanja smernic, vključno z opredelitvijo dobrih praks.

7. Izbor objavljenih informacij, ki se uporabljajo v postopku pregleda za sprejemanje odločitev o tem, ali je treba izvesti presojo vplivov na okolje v skladu s členoma 30 in 31, preuči in pregleda Znanstveni in tehnični organ na podlagi ustreznih praks, postopkov in znanja iz tega sporazuma, da bi pripravil smernice, vključno z opredelitvijo dobrih praks.

Člen 34

Odločanje

1. Pogodbenica, pod katere jurisdikcijo ali nadzorom je načrtovana dejavnost, je odgovorna za določitev, ali se dejavnost lahko nadaljuje.

2. Pri odločanju o tem, ali se načrtovana dejavnost lahko nadaljuje v skladu s tem delom, se v celoti upošteva presoja vplivov na okolje, izvedena v skladu s tem delom. Sklep o odobritvi načrtovane dejavnosti pod jurisdikcijo ali nadzorom

pogodbenice se sprejme le, če je pogodbenica ob upoštevanju ukrepov za ublažitev ali obvladovanje ugotovila, da si je po najboljših močeh prizadevala zagotoviti, da se dejavnost lahko izvaja na način, ki je skladen s preprečevanjem pomembnih škodljivih vplivov na morsko okolje.

3. V dokumentih o sklepu so jasno navedeni vsi pogoji odobritve, povezani z ukrepi za ublažitev in zahtevami za nadaljnje ukrepanje. Dokumenti o sklepu se objavijo, tudi prek Posredovalnega mehanizma.

4. Konferenca pogodbenic lahko pogodbenici na zahtevo svetuje in pomaga pri določanju, ali se načrtovana dejavnost pod njeno jurisdikcijo ali nadzorom lahko nadaljuje.

Člen 35

Spremljanje vplivov odobrenih dejavnosti

Pogodbenice z uporabo najboljših razpoložljivih znanstvenih dognanj in informacij ter ustreznega tradicionalnega znanja domorodnih ljudstev in lokalnih skupnosti, če je na voljo, spremljajo vplive vseh dejavnosti na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije, ki jih dovolijo ali pri katerih sodelujejo, da bi ugotovile, ali obstaja verjetnost, da te dejavnosti onesnažujejo morsko okolje ali imajo nanj škodljive vplive. Vsaka pogodbenica zlasti spremlja okoljske vplive in vse z njimi povezane vplive, kot so ekonomski, socialni in kulturni vplivi ter vplivi na zdravje ljudi, odobrene dejavnosti pod njeno jurisdikcijo ali nadzorom v skladu s pogoji, določenimi v odobritvi dejavnosti.

Člen 36

Poročanje o vplivih odobrenih dejavnosti

1. Pogodbenice, ki delujejo posamično ali skupaj, redno poročajo o vplivih odobrene dejavnosti in rezultatih spremljanja, ki se zahteva v skladu s členom 35.

2. Poročila o spremljanju se objavijo, tudi prek Posredovalnega mehanizma, Znanstveni in tehnični organ pa jih lahko preuči in oceni.

3. Poročila o spremljanju preuči Znanstveni in tehnični organ na podlagi ustreznih praks, postopkov in znanja v skladu s tem sporazumom z namenom oblikovanja smernic o vplivih odobrenih dejavnosti, vključno z opredelitvijo dobrih praks.

Člen 37

Pregled odobrenih dejavnosti in njihovih vplivov

1. Pogodbenice zagotovijo, da se pregledajo vplivi odobrenih dejavnosti, ki se spremljajo v skladu s členom 35.

2. Če pogodbenica, pod katere jurisdikcijo ali nadzorom je dejavnost, ugotovi pomembne škodljive vplive, ki, kar zadeva vrsto ali resnost, niso bili predvideni v presoji vplivov na okolje ali so posledica kršitve katerega koli od pogojev iz odobritve dejavnosti, pogodbenica pregleda svoj sklep o odobritvi dejavnosti, obvesti Konferenco pogodbenic, druge pogodbenice in javnost, tudi prek Posredovalnega mehanizma, in:

(a) zahteva, da se predlagajo in izvajajo ukrepi za preprečevanje, ublažitev in/ali obvladovanje teh vplivov ali sprejmejo drugi potrebni ukrepi in/ali ustavi dejavnost, če je to ustrezno, ter

(b) pravočasno ovrednoti vse izvedene ukrepe ali ukrepe, sprejete v skladu s pododstavkom (a) zgoraj.

3. Na podlagi poročil, prejetih v skladu s členom 36, lahko Znanstveni in tehnični organ uradno obvesti pogodbenico, ki je dejavnost odobrila, če meni, da bi dejavnost lahko imela pomembne škodljive vplive, ki niso bili predvideni v presoji vplivov na okolje ali izhajajo iz kršitve pogojev odobritve odobrene dejavnosti, in po potrebi pripravi priporočila zanjo.

4. (a) Pogodbenica lahko na podlagi najboljših razpoložljivih znanstvenih dognanj in informacij ter ustreznega tradicionalnega znanja domorodnih ljudstev in lokalnih skupnosti, če je na voljo, pri pogodbenici, ki je dejavnost odobrila, ter pri Znanstvenem in tehničnem organu izrazi pomisleke, da ima lahko odobrena dejavnost pomembne škodljive vplive, ki niso bili predvideni v presoji vplivov na okolje, kar zadeva njihovo vrsto ali resnost, ali ki izhajajo iz kršitve pogojev odobritve odobrene dejavnosti;

(b) pogodbenica, ki je dejavnost odobrila, preuči te pomisleke;

(c) Znanstveni in tehnični organ po preučitvi pomislekov pogodbenice preuči in lahko oceni zadevo na podlagi najboljših razpoložljivih znanstvenih dognanj in informacij ter ustreznega tradicionalnega znanja domorodnih ljudstev in lokalnih skupnosti, če je na voljo, ter o tem obvesti pogodbenico, ki je dejavnost odobrila, če meni, da ima lahko taka dejavnost pomembne škodljive vplive, ki niso bili predvideni v presoji vplivov na okolje ali izhajajo iz kršitve pogojev odobritve odobrene dejavnosti, in potem, ko zadevni pogodbenici omogoči, da odgovori na izražene pomisleke, ter lahko ob upoštevanju takega odgovora po potrebi pripravi priporočila za pogodbenico, ki je dejavnost odobrila;

(d) izraženi pomisleki, vsa izdana uradna obvestila in vsa priporočila Znanstvenega in tehničnega organa so javno dostopni, tudi prek Posredovalnega mehanizma;

(e) pogodbenica, ki je dejavnost odobrila, upošteva vsa izdana uradna obvestila in priporočila Znanstvenega in tehničnega organa.

5. Vse države, zlasti sosednje obalne države in vse druge države, ki mejijo na dejavnost, če so potencialno najbolj prizadete države, ter deležniki so obveščeni prek Posredovalnega mehanizma, z njimi pa se je mogoče posvetovati v postopkih spremljanja, poročanja in pregledovanja v zvezi z dejavnostjo, odobreno na podlagi tega sporazuma.

6. Pogodbenice objavijo, tudi prek Posredovalnega mehanizma:

(a) poročila o pregledu vplivov odobrene dejavnosti;

(b) dokumente o sklepu, vključno z zapisom razlogov za sklep pogodbenice, če je pogodbenica spremenila svoj sklep o odobritvi dejavnosti.

Člen 38

Standardi in/ali smernice, ki jih pripravi Znanstveni in tehnični organ v zvezi s presojami vplivov na okolje

1. Znanstveni in tehnični organ pripravi standarde ali smernice, ki jih preuči in sprejme Konferenca pogodbenic, o:

(a) določitvi, ali so bili za načrtovane dejavnosti doseženi ali preseženi pragovi za izvedbo pregleda ali presoje vplivov na okolje iz člena 30, tudi na podlagi neizčrpnih dejavnikov iz odstavka 2 navedenega člena;

(b) presoji kumulativnih vplivov na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije in načina upoštevanja navedenih vplivov v postopku presoje vplivov na okolje;

(c) presoji vplivov na območjih, ki so pod nacionalno jurisdikcijo, načrtovanih dejavnosti na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije in načina upoštevanja navedenih vplivov v postopku presoje vplivov na okolje;

(d) postopku javnega obveščanja in posvetovanja v skladu s členom 32, vključno z določitvijo, kaj so zaupne ali zaščitene informacije;

(e) zahtevani vsebini poročil o presoji vplivov na okolje in objavljenih informacij, ki se uporabljajo v postopku pregleda v skladu s členom 33, vključno z dobrimi praksami;

(f) spremljanju vplivov odobrenih dejavnosti in poročanju o njih, kot je določeno v členih 35 in 36, vključno z opredelitvijo dobrih praks;

(g) izvajanju strateških presoj vplivov na okolje.

2. Znanstveni in tehnični organ lahko med drugim pripravi tudi naslednje standarde ali smernice, ki jih preuči in sprejme Konferenca pogodbenic, vključno o:

(a) okvirnem neizčrpnem seznamu dejavnosti, za katere je ali ni potrebna presoja vplivov na okolje, ter vseh meril, povezanih s temi dejavnostmi, ki se redno posodabljajo;

(b) izvajanju presoj vplivov na okolje s strani pogodbenic tega sporazuma na območjih, ki jih je treba zaščititi ali jim nameniti posebno pozornost.

3. Vsak standard se določi v prilogi k temu sporazumu v skladu s členom 74.

Člen 39

Strateške presoje vplivov na okolje

1. Pogodbenice samostojno ali v sodelovanju z drugimi pogodbenicami razmislijo o izvedbi strateških presoj vplivov na okolje za načrte in programe v zvezi z dejavnostmi pod njihovo jurisdikcijo ali nadzorom, ki se bodo izvajali na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije, da se ocenijo možni vplivi takih načrtov ali programov ter alternativnih možnosti na morsko okolje.

2. Konferenca pogodbenic lahko izvede strateško presojo vplivov na okolje območja ali regije, da bi zbrala in združila najboljše razpoložljive informacije o območju ali regiji, ocenila trenutne in morebitne prihodnje vplive ter opredelila podatkovne vrzeli in prednostne naloge raziskav.

3. Pri presojah vplivov na okolje v skladu s tem delom pogodbenice upoštevajo rezultate ustreznih strateških presoj vplivov na okolje, izvedenih v skladu z odstavkoma 1 in 2 zgoraj, če so na voljo.

4. Konferenca pogodbenic pripravi smernice za izvajanje posameznih kategorij strateške presoje vplivov na okolje, opisanih v tem členu.

DEL V KREPITEV ZMOGLJIVOSTI IN PRENOS POMORSKE TEHNOLOGIJE

Člen 40 Cilji

Cilji tega dela so:

(a) pomagati pogodbenicam, zlasti državam pogodbenicam v razvoju, pri izvajanju določb tega sporazuma, da se dosežejo njegovi cilji;

(b) omogočiti vključujoče, pravično in učinkovito sodelovanje in udeležbo pri dejavnostih, ki se izvajajo v okviru tega sporazuma;

(c) razviti pomorske znanstvene in tehnološke zmogljivosti, tudi v zvezi z raziskavami, pogodbenic, zlasti držav pogodbenic v razvoju, v zvezi z ohranjanjem in trajnostno rabo morske biotske raznovrstnosti na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije, vključno z dostopom do pomorske tehnologije držav pogodbenic v razvoju in prenosom pomorske tehnologije nanje;

(d) povečati, razširjati in izmenjevati znanje o ohranjanju in trajnostni rabi morske biotske raznovrstnosti na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije;

(e) natančneje, podpirati države pogodbenice v razvoju, zlasti najmanj razvite države, neobalne države v razvoju, geografsko prikrajšane države, male otoške države v razvoju, obalne afriške države, arhipelaške države in države v razvoju s srednjim dohodkom, s krepitvijo zmogljivosti ter razvojem in prenosom pomorske tehnologije v okviru tega sporazuma pri doseganju ciljev v zvezi z:

(i) morskimi genskimi viri, vključno z delitvijo koristi, kot je navedeno v členu 9;

(ii) ukrepi, kot so orodja za upravljanje na posameznih območjih, vključno z morskimi zavarovanimi območji, kot je navedeno v členu 17;

(iii) presojami vplivov na okolje, kot je navedeno v členu 27.

Člen 41 Sodelovanje na področju krepitve zmogljivosti in prenosa pomorske tehnologije

1. Pogodbenice neposredno ali prek ustreznih pravnih instrumentov in okvirov ter ustreznih svetovnih, regionalnih, podregionalnih in sektorskih organov sodelujejo pri pomoči pogodbenicam, zlasti državam pogodbenicam v razvoju, pri doseganju ciljev tega sporazuma s krepitvijo zmogljivosti ter razvojem in prenosom pomorske znanosti in pomorske tehnologije.

2. Pri zagotavljanju krepitve zmogljivosti in prenosa pomorske tehnologije v skladu s tem sporazumom pogodbenice sodelujejo na vseh ravneh in v vseh oblikah, vključno s partnerstvi z vsemi ustreznimi deležniki, kot so, kjer je to ustrezno, zasebni sektor, civilna družba ter domorodna ljudstva in lokalne skupnosti kot imetniki tradicionalnega znanja, ter s krepitvijo sodelovanja in usklajevanja med

ustreznimi pravnimi instrumenti in okviru ter ustreznimi svetovnimi, regionalnimi, podregionalnimi in sektorskimi organi.

3. Pri izvajanju tega dela pogodbenice v celoti upoštevajo posebne zahteve držav pogodbenic v razvoju, zlasti najmanj razvitih držav, neobalnih držav v razvoju, geografsko prikrajšanih držav, malih otoških držav v razvoju, obalnih afriških držav, arhipelaških držav in držav v razvoju s srednjim dohodkom. Pogodbenice zagotovijo, da zagotavljanje krepitve zmogljivosti in prenosa pomorske tehnologije ni pogojeno s strogimi zahtevami glede poročanja.

Člen 42

Načini krepitve zmogljivosti in prenosa pomorske tehnologije

1. Pogodbenice v okviru svojih zmožnosti zagotovijo krepitev zmogljivosti za države pogodbenice v razvoju in sodelujejo pri prenosu pomorske tehnologije, zlasti v države pogodbenice v razvoju, ki jo potrebujejo in zahtevajo, ob upoštevanju posebnih okoliščin malih otoških držav v razvoju in najmanj razvitih držav, v skladu z določbami tega sporazuma.

2. Pogodbenice v okviru svojih zmožnosti zagotovijo sredstva za podporo taki krepitvi zmogljivosti ter razvoju in prenosu pomorske tehnologije ter olajšajo dostop do drugih virov podpore, pri čemer upoštevajo svoje nacionalne politike, prednostne naloge, načrte in programe.

3. Krepitev zmogljivosti in prenos pomorske tehnologije morata biti pregleden, učinkovit in ponavljajoč se proces, ki ga vodi država ter je participativen, medsektorski in upošteva vidik spola. Po potrebi temelji na obstoječih programih in jih ne podvaja, pri čemer upošteva pridobljene izkušnje, vključno s tistimi iz dejavnosti krepitve zmogljivosti in prenosa pomorske tehnologije v okviru ustreznih pravnih instrumentov in okvirov ter ustreznih svetovnih, regionalnih, podregionalnih in sektorskih organov. Kolikor je to mogoče, upošteva te dejavnosti z namenom izboljšanja učinkovitosti in rezultatov.

4. Krepitev zmogljivosti in prenos pomorske tehnologije temeljita na potrebah in prednostnih nalogah držav pogodbenic v razvoju ter se odzivata nanje ob upoštevanju posebnih okoliščin malih otoških držav v razvoju in najmanj razvitih držav, opredeljenih z ocenami potreb na ravni posameznih primerov, na podregionalni ali regionalni ravni. Za takšne potrebe in prednostne naloge je mogoča samoocena, lahko pa se posredujejo prek odbora za krepitev zmogljivosti in prenos pomorske tehnologije ter Posredovalnega mehanizma.

Člen 43

Dodatni načini prenosa pomorske tehnologije

1. Pogodbenice imajo skupno dolgoročno vizijo o pomenu popolne uresničitve razvoja in prenosa tehnologije za vključujoče, pravično in učinkovito sodelovanje in udeležbo pri dejavnostih, ki se izvajajo v okviru tega sporazuma, ter za popolno doseganje njegovih ciljev.

2. Prenos pomorske tehnologije na podlagi tega sporazuma poteka pod poštenimi in najugodnejšimi pogoji, vključno s koncesijskimi in preferencialnimi pogoji, ter v skladu z medsebojno dogovorjenimi pogoji in cilji tega sporazuma.

3. Pogodbenice podpirajo in spodbujajo gospodarske in pravne pogoje za prenos pomorske tehnologije v države pogodbenice v razvoju ob upoštevanju posebnih

okoliščin malih otoških držav v razvoju in najmanj razvitih držav, kar lahko vključuje zagotavljanje spodbud za podjetja in institucije.

4. Pri prenosu pomorske tehnologije se upoštevajo vse pravice do takih tehnologij, prenos pa se izvaja ob ustreznem upoštevanju vseh legitimnih interesov, med drugim tudi pravic in dolžnosti imetnikov, dobaviteljev in prejemnikov pomorske tehnologije, ter ob posebnem upoštevanju interesov in potreb držav v razvoju za dosego ciljev tega sporazuma.

5. Pomorska tehnologija, prenesena v skladu s tem delom, je primerna, ustrezna ter, kolikor je mogoče, zanesljiva, cenovno dostopna, posodobljena, okolju prijazna in na voljo v dostopni obliki za države pogodbenice v razvoju, ob upoštevanju posebnih okoliščin malih otoških držav v razvoju in najmanj razvitih držav.

Člen 44

Vrste krepitev zmogljivosti in prenosa pomorske tehnologije

1. V podporo ciljem iz člena 40 lahko vrste krepitev zmogljivosti in prenosa pomorske tehnologije med drugim vključujejo podporo oblikovanju ali krepitev zmogljivosti človeških, finančno upravljaljskih, znanstvenih, tehnoloških, organizacijskih, institucionalnih in drugih virov, kot so:

(a) izmenjava in uporaba ustreznih podatkov, informacij, znanja in rezultatov raziskav;

(b) razširjanje informacij in ozaveščanje, tudi v zvezi z ustreznim tradicionalnim znanjem domorodnih ljudstev in lokalnih skupnosti, v skladu s prostovoljnimi, predhodnimi in informiranimi soglasjem teh domorodnih ljudstev in po potrebi lokalnih skupnosti;

(c) razvoj in krepitev ustrezne infrastrukture, vključno z opremo in usposobljenostjo osebja za njeno uporabo in vzdrževanje;

(d) razvoj in krepitev institucionalnih zmogljivosti ter nacionalnih regulativnih okvirov ali mehanizmov;

(e) razvoj in krepitev zmogljivosti človeških in finančnih virov upravljanja ter tehničnega strokovnega znanja z izmenjavami, raziskovalnim sodelovanjem, tehnično podporo, izobraževanjem in usposabljanjem ter prenosom pomorske tehnologije;

(f) priprava in izmenjava priročnikov, smernic in standardov;

(g) razvoj tehničnih, znanstvenih, raziskovalnih in razvojnih programov;

(h) razvoj in krepitev zmogljivosti in tehnoloških orodij za učinkovito spremljanje, kontrolo in nadzor dejavnosti v okviru tega sporazuma.

2. Nadaljnje podrobnosti o vrstah krepitev zmogljivosti in prenosa pomorske tehnologije, opredeljenih v tem členu, so navedene v Prilogi II.

3. Konferenca pogodbenic ob upoštevanju priporočil odbora za krepitev zmogljivosti in prenos pomorske tehnologije po potrebi redno pregleduje, ocenjuje in nadalje razvija okvirni in neizčrpan seznam vrst krepitev zmogljivosti in prenosa pomorske tehnologije, naveden v Prilogi II, ter zagotavlja smernice v zvezi z njim, da se upoštevajo tehnološki napredek in inovacije ter da se odzove na spreminjajoče se potrebe držav, podregij in regij in se jim prilagodi.

Člen 45 Spremljanje in pregled

1. Krepitev zmogljivosti in prenos pomorske tehnologije, ki se izvajata v skladu z določbami tega dela, se redno spremljata in pregledujeta.

2. Spremljanje in pregled iz odstavka 1 zgoraj izvaja odbor za krepitev zmogljivosti in prenos pomorske tehnologije pod vodstvom Konference pogodbenic, njun cilj pa je:

(a) oceniti in pregledati potrebe in prednostne naloge držav pogodbenic v razvoju na področju krepitev zmogljivosti in prenosa pomorske tehnologije, s posebnim poudarkom na posebnih zahtevah držav pogodbenic v razvoju ter posebnih okoliščinah malih otoških držav v razvoju in najmanj razvitih držav, v skladu s členom 42, odstavek 4;

(b) pregledati zahtevano, zagotovljeno in mobilizirano podporo ter vrzeli pri izpolnjevanju ocenjenih potreb držav pogodbenic v razvoju v zvezi s tem sporazumom;

(c) opredeliti in mobilizirati sredstva v okviru finančnega mehanizma, vzpostavljenega v skladu s členom 52, za razvoj ter izvajanje krepitev zmogljivosti in prenosa pomorske tehnologije, vključno z izvajanjem ocen potreb;

(d) izmeriti uspešnost na podlagi dogovorjenih kazalnikov in pregledati analize, ki temeljijo na rezultatih, vključno z izločki, rezultati, napredkom in učinkovitostjo krepitev zmogljivosti in prenosa pomorske tehnologije v okviru tega sporazuma, pa tudi uspehi in izzivi;

(e) oblikovati priporočila za dejavnosti nadaljnjega spremljanja, vključno z načini možne dodatne krepitev zmogljivosti in prenosa pomorske tehnologije, da bi se državam pogodbenicam v razvoju ob upoštevanju posebnih okoliščin malih otoških držav v razvoju in najmanj razvitih držav omogočilo, da okrepijo izvajanje Sporazuma in tako dosežejo njegove cilje.

3. V podporo spremljanju in pregledu krepitev zmogljivosti in prenosa pomorske tehnologije pogodbenice predložijo poročila odboru za krepitev zmogljivosti in prenos pomorske tehnologije. Takšna poročila morajo biti v obliki in v časovnih presledkih, ki jih določi Konferenca pogodbenic, ob upoštevanju priporočil odbora za krepitev zmogljivosti in prenos pomorske tehnologije. Pogodbenice pri predložitvi svojih poročil po potrebi upoštevajo prispevke regionalnih in podregionalnih organov o krepitevi zmogljivosti in prenosu pomorske tehnologije. Poročila, ki jih predložijo pogodbenice, ter vsi prispevki regionalnih in podregionalnih organov o krepitevi zmogljivosti in prenosu pomorske tehnologije bi morali biti javno dostopni. Konferenca pogodbenic zagotovi, da bodo zahteve za poročanje poenostavljene in ne bodo obremenjujoče, zlasti za države pogodbenice v razvoju, tudi z vidika stroškov in časovnih zahtev.

Člen 46 Odbor za krepitev zmogljivosti in prenos pomorske tehnologije

1. Ustanovi se odbor za krepitev zmogljivosti in prenos pomorske tehnologije.

2. Odbor sestavljajo člani z ustreznimi kvalifikacijami in strokovnim znanjem, ki delujejo objektivno in v interesu Sporazuma ter jih imenujejo pogodbenice in izvoli Konferenca pogodbenic, ob upoštevanju uravnotežene zastopanosti spolov in pravične geografske porazdelitve ter zagotavljanja zastopanosti najmanj razvitih

držav, malih otoških držav v razvoju in neobalnih držav v razvoju v odboru. Pristojnosti in načine delovanja odbora določi Konferenca pogodbenic na svojem prvem zasedanju.

3. Odbor predloži poročila in priporočila, ki jih preuči Konferenca pogodbenic in v zvezi z njimi po potrebi ukrepa.

DEL VI INSTITUCIONALNE UREDITVE

Člen 47 Konferenca pogodbenic

1. Ustanovi se Konferenca pogodbenic.
2. Prvo zasedanje Konference pogodbenic skliče generalni sekretar Združenih narodov najpozneje eno leto po začetku veljavnosti tega sporazuma. Nato redna zasedanja Konference pogodbenic potekajo v rednih časovnih presledkih, ki jih določi Konferenca pogodbenic. Izredna zasedanja Konference pogodbenic se lahko v skladu s poslovníkom organizirajo tudi ob drugih priložnostih.
3. Konferenca pogodbenic se običajno sestane na sedežu Sekretariata ali na sedežu Združenih narodov.
4. Konferenca pogodbenic na svojem prvem zasedanju soglasno sprejme poslovnik zase in za svoje pomožne organe, finančna pravila, ki urejajo njeno financiranje ter financiranje Sekretariata in vseh pomožnih organov, nato pa poslovnik in finančna pravila za vsak nadaljnji pomožni organ, ki ga lahko ustanovi. Do sprejetja poslovnika se uporablja poslovnik medvladne konference o mednarodnem pravno zavezujočem instrumentu v okviru Konvencije Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu glede ohranjanja in trajnostne rabe morske biotske raznovrstnosti na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije.
5. Konferenca pogodbenic si prizadeva sprejemati sklepe in priporočila s soglasjem. Če so izčrpana vsa prizadevanja za dosego soglasja, se sklepi in priporočila Konference pogodbenic o vsebinskih vprašanjih sprejmejo z dvotretjinsko večino prisotnih in glasujočih pogodbenic, sklepi o postopkovnih vprašanjih pa z večino prisotnih in glasujočih pogodbenic, razen če ni v tem sporazumu določeno drugače.
6. Konferenca pogodbenic pregleduje in ocenjuje izvajanje tega sporazuma ter v ta namen:
 - (a) sprejema sklepe in priporočila v zvezi z izvajanjem tega sporazuma;
 - (b) pregleduje informacije, ki so pomembne za izvajanje tega sporazuma, in olajšuje njihovo izmenjavo med pogodbenicami;
 - (c) spodbuja, tudi z vzpostavitvijo ustreznih postopkov, sodelovanje in usklajevanje z ustreznimi pravnimi instrumenti in okviri ter ustreznimi svetovnimi, regionalnimi, podregionalnimi in sektorskimi organi in med njimi za spodbujanje skladnosti med prizadevanji za ohranjanje in trajnostno rabo morske biotske raznovrstnosti na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije;
 - (d) ustanavlja pomožne organe, za katere presodi, da so nujno potrebni za podpiranje izvajanja tega sporazuma;

(e) sprejme proračun s tričetrtinsko večino prisotnih in glasujočih pogodbenic, če so bila izčrpana vsa prizadevanja za doseg soglasja, in sicer tako pogosto in za tako finančno obdobje, kot ga določi;

(f) opravlja druge naloge, ki so določene v tem sporazumu ali potrebne za njegovo izvajanje.

7. Konferenca pogodbenic se lahko odloči, da od Mednarodnega sodišča za pomorsko mednarodno pravo zahteva svetovalno mnenje o pravnem vprašanju glede skladnosti predloga, predloženega Konferenci pogodbenic o kateri koli zadevi v njeni pristojnosti, s tem sporazumom. Za svetovalno mnenje se ne zaprosi v zvezi z zadevo, ki je v pristojnosti drugih svetovnih, regionalnih, podregionalnih ali sektorskih organov, ali v zvezi z zadevo, ki nujno vključuje sočasno preučitev spora glede suverenosti ali drugih pravic nad celinskim ali otoškim ozemljem ali zahtevka v zvezi z njim ali glede pravnega statusa območja, ki je pod nacionalno jurisdikcijo. V zahtevku se navede obseg pravnega vprašanja, v zvezi s katerim se zahteva svetovalno mnenje. Konferenca pogodbenic lahko zahteva, da se tako mnenje poda po nujnem postopku.

8. Konferenca pogodbenic v petih letih po začetku veljavnosti tega sporazuma in nato v časovnih presledkih, ki jih določi sama, oceni in pregleda ustreznost in učinkovitost določb tega sporazuma ter po potrebi predlaga sredstva za okrepitev izvajanja teh določb, da bi bolje obravnavala ohranjanje in trajnostno rabo morske biotske raznovrstnosti na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije.

Člen 48

Preglednost

1. Konferenca pogodbenic spodbuja preglednost postopkov odločanja in drugih dejavnosti, ki se izvajajo na podlagi tega sporazuma.

2. Na vseh zasedanjih Konference pogodbenic in njenih pomožnih organov lahko sodelujejo opazovalci v skladu s poslovnikom, razen če Konferenca pogodbenic ne odloči drugače. Konferenca pogodbenic objavi in vodi javno evidenco svojih sklepov.

3. Konferenca pogodbenic spodbuja preglednost pri izvajanju tega sporazuma, tudi z javnim razširjanjem informacij ter omogočanjem sodelovanja in posvetovanja z ustreznimi svetovnimi, regionalnimi, podregionalnimi in sektorskimi organi, domorodnimi ljudstvi in lokalnimi skupnostmi z ustreznim tradicionalnim znanjem, znanstveno skupnostjo, civilno družbo in drugimi ustreznimi deležniki, kot je primerno in v skladu z določbami tega sporazuma.

4. Predstavniki držav, ki niso pogodbenice tega sporazuma, ustreznih svetovnih, regionalnih, podregionalnih in sektorskih organov, domorodnih ljudstev in lokalnih skupnosti z ustreznim tradicionalnim znanjem, znanstvene skupnosti, civilne družbe in drugih ustreznih deležnikov, ki jih zanimajo zadeve, povezane s Konferenco pogodbenic, lahko zaprosijo za sodelovanje kot opazovalci na zasedanjih Konference pogodbenic in njenih pomožnih organov. V poslovniku Konference pogodbenic se določijo načini takega sodelovanja, ki v zvezi s tem niso neupravičeno omejevalni. Določeno je tudi, da imajo taki predstavniki pravočasen dostop do vseh pomembnih informacij.

Člen 49

Znanstveni in tehnični organ

1. Ustanovi se Znanstveni in tehnični organ.
2. Znanstveni in tehnični organ sestavljajo člani, delujoči kot strokovnjaki in v interesu Sporazuma, ki jih imenujejo pogodbenice in izvoli Konferenca pogodbenic, z ustreznimi kvalifikacijami, ob upoštevanju potrebe po multidisciplinarnem strokovnem znanju, vključno z ustreznim znanstvenim in tehničnim strokovnim znanjem ter poznavanjem ustreznega tradicionalnega znanja domorodnih ljudstev in lokalnih skupnosti, uravnoteženi zastopanosti spolov in pravični geografski zastopanosti. Pristojnosti in način delovanja Znanstvenega in tehničnega organa, vključno s postopkom izbire in mandati članov, določi Konferenca pogodbenic na svojem prvem zasedanju.
3. Znanstveni in tehnični organ se lahko po potrebi opre na ustrezne nasvete, ki izhajajo iz ustreznih pravnih instrumentov in okvirov ter ustreznih svetovnih, regionalnih, podregionalnih in sektorskih organov, pa tudi na nasvete drugih znanstvenikov in strokovnjakov.
4. Znanstveni in tehnični organ pod pristojnostjo in vodstvom Konference pogodbenic ter ob upoštevanju multidisciplinarnega strokovnega znanja iz odstavka 2 zgoraj zagotavlja znanstveno in tehnično svetovanje Konferenci pogodbenic, opravlja naloge, ki so mu dodeljene s tem sporazumom, in druge naloge, ki jih določi Konferenca pogodbenic, ter poroča Konferenci pogodbenic o svojem delu.

Člen 50 **Sekretariat**

1. Ustanovi se Sekretariat. Konferenca pogodbenic na svojem prvem zasedanju sprejme ukrepe za delovanje Sekretariata, vključno z odločitvijo o njegovem sedežu.
2. Dokler Sekretariat ne začne opravljati svojih nalog, opravlja naloge Sekretariata iz tega sporazuma generalni sekretar Združenih narodov prek Oddelka za oceanske zadeve in pomorsko pravo Urada za pravne zadeve Sekretariata Združenih narodov.
3. Sekretariat in država gostiteljica lahko skleneta sporazum o sedežu. Sekretariat ima na ozemlju države gostiteljice pravno in poslovno sposobnost, država gostiteljica pa mu podeli privilegije in imunitete, ki so potrebni za opravljanje njegovih nalog.
4. Sekretariat:
 - (a) zagotavlja upravno in logistično podporo Konferenci pogodbenic in njenim pomožnim organom pri izvajanju tega sporazuma;
 - (b) organizira in vodi sestanke Konference pogodbenic in vseh drugih organov, ki se lahko ustanovijo v okviru tega sporazuma ali s strani Konference pogodbenic;
 - (c) pravočasno razširja informacije v zvezi z izvajanjem tega sporazuma, vključno z javno objavo sklepov Konference pogodbenic in njihovim posredovanjem vsem pogodbenicam, ustreznim pravnim instrumentom in okvirom ter ustreznim svetovnim, regionalnim, podregionalnim in sektorskim organom;
 - (d) po potrebi olajša sodelovanje in usklajevanje s sekretariati drugih ustreznih mednarodnih organov ter zlasti sklepa upravne in pogodbene dogovore, ki

so potrebni v ta namen in za učinkovito opravljanje njegovih nalog, če jih odobri Konferenca pogodbenic;

(e) pripravlja poročila o izvajanju svojih nalog iz tega sporazuma in jih predloži Konferenci pogodbenic;

(f) zagotavlja pomoč pri izvajanju tega sporazuma in opravlja druge naloge, ki jih lahko določi Konferenca pogodbenic ali so mu dodeljene v skladu s tem sporazumom.

Člen 51

Posredovalni mehanizem

1. Vzpostavi se Posredovalni mehanizem.

2. Posredovalni mehanizem je sestavljen predvsem iz platforme z odprtim dostopom. Specifične načine delovanja Posredovalnega mehanizma določi Konferenca pogodbenic.

3. Posredovalni mehanizem:

(a) se uporablja kot centralizirana platforma, ki pogodbenicam omogoča dostop do informacij v zvezi z dejavnostmi, ki potekajo v skladu z določbami tega sporazuma, ter njihovo zagotavljanje in razširjanje, vključno z informacijami v zvezi z:

(i) morskimi genskimi viri območij zunaj nacionalne jurisdikcije, kot je določeno v delu II tega sporazuma;

(ii) vzpostavitvijo in izvajanjem orodij za upravljanje na posameznih območjih, vključno z morskimi zavarovanimi območji;

(iii) presojami vplivov na okolje;

(iv) zahtevami za krepitev zmogljivosti in prenos pomorske tehnologije ter priložnosti v zvezi s tem, vključno s sodelovanjem na področju raziskav in možnostmi usposabljanja, informacijami o virih ter razpoložljivosti tehnoloških informacij in podatkov za prenos pomorske tehnologije, priložnostmi za lažji dostop do pomorske tehnologije in razpoložljivostjo finančnih sredstev;

(b) olajšuje usklajevanje potreb po krepitvi zmogljivosti z razpoložljivo podporo in ponudniki za prenos pomorske tehnologije, vključno z vladnimi, nevladnimi ali zasebnimi subjekti, ki želijo sodelovati kot donatorji pri prenosu pomorske tehnologije, ter olajšuje dostop do ustreznega strokovnega znanja in izkušenj;

(c) zagotavlja povezave z ustreznimi globalnimi, regionalnimi, podregionalnimi, nacionalnimi in sektorskimi posredovalnimi mehanizmi ter drugimi genskimi bankami, odložišči in podatkovnimi zbirkami, vključno s tistimi, ki se nanašajo na ustrezno tradicionalno znanje domorodnih ljudstev in lokalnih skupnosti, ter po možnosti spodbuja povezave z javno dostopnimi zasebnimi in nevladnimi platformami za izmenjavo informacij;

(d) pri vzpostavljanju regionalnih in podregionalnih mehanizmov v okviru globalnega mehanizma se po potrebi opira na globalne, regionalne in podregionalne institucije v okviru Posredovalnega mehanizma;

(e) spodbuja večjo preglednost, vključno z olajšanjem izmenjave osnovnih okoljskih podatkov ter informacij v zvezi z ohranjanjem in trajnostno rabo morske biotske raznovrstnosti na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije med pogodbenicami in drugimi ustreznimi deležniki;

(f) olajšuje mednarodno sodelovanje, vključno z znanstvenim in tehničnim sodelovanjem;

(g) opravlja druge naloge, ki jih lahko določi Konferenca pogodbenic ali so mu dodeljene v skladu s tem sporazumom.

4. Posredovalni mehanizem upravlja Sekretariat, brez poseganja v morebitno sodelovanje z drugimi ustreznimi pravnimi instrumenti in okviri ter ustreznimi svetovnimi, regionalnimi, podregionalnimi in sektorskimi organi, kot določi Konferenca pogodbenic, vključno z Medvladno oceanografsko komisijo Organizacije Združenih narodov za izobraževanje, znanost in kulturo, Mednarodno agencijo za morsko dno, Mednarodno pomorsko organizacijo ter Organizacijo Združenih narodov za prehrano in kmetijstvo.

5. Pri upravljanju Posredovalnega mehanizma se v celoti upoštevajo posebne zahteve držav pogodbenic v razvoju in posebne okoliščine malih otoških držav pogodbenic v razvoju, njihov dostop do mehanizma pa se olajša, da ga navedene države lahko uporabljajo brez nepotrebnih ovir ali upravnih bremen. Vključijo se informacije o dejavnostih za spodbujanje izmenjave informacij, ozaveščanja in razširjanja v navedenih državah in z njimi ter za zagotavljanje posebnih programov za navedene države.

6. Upošteva se zaupnost informacij, zagotovljenih v skladu s tem sporazumom, in z njimi povezanih pravic. Nobena določba tega sporazuma se ne razlaga tako, da zahteva izmenjavo informacij, ki so zaščitene pred razkritjem na podlagi notranje zakonodaje pogodbenice ali druge veljavne zakonodaje.

DEL VII FINANČNI VIRI IN MEHANIZEM

Člen 52 Financiranje

1. Vsaka pogodbenica v okviru svojih zmožnosti zagotovi sredstva za dejavnosti, ki so namenjene doseganju ciljev tega sporazuma, ob upoštevanju svojih nacionalnih politik, prednostnih nalog, načrtov in programov.

2. Institucije, ustanovljene na podlagi tega sporazuma, se financirajo z odmerjenimi prispevki pogodbenic.

3. Vzpostavi se mehanizem za zagotavljanje ustreznih, dostopnih, novih ter dodatnih in predvidljivih finančnih sredstev v okviru tega sporazuma. Mehanizem pomaga državam pogodbenicam v razvoju pri izvajanju tega sporazuma, vključno s financiranjem v podporo krepitvi zmogljivosti in prenosu pomorske tehnologije, ter opravlja druge naloge, določene v tem členu, za ohranjanje in trajnostno rabo morske biotske raznovrstnosti.

4. Mehanizem zajema:

(a) prostovoljni skrbniški sklad, ki ga je ustanovila Konferenca pogodbenic za olajšanje sodelovanja predstavnikov držav pogodbenic v razvoju, zlasti najmanj

razvitih držav, neobalnih držav v razvoju in malih otoških držav v razvoju, na sestankih organov, ustanovljenih na podlagi tega sporazuma;

- (b) posebni sklad, ki se financira iz naslednjih virov:
 - (i) letnega prispevka v skladu s členom 14, odstavek 6;
 - (ii) plačil v skladu s členom 14, odstavek 7;
 - (iii) dodatnih prispevkov pogodbenic in zasebnih subjektov, ki želijo zagotoviti finančna sredstva za podporo ohranjanju in trajnostni rabi morske biotske raznovrstnosti na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije;
- (c) Skrbniški sklad GEF.

5. Konferenca pogodbenic lahko preuči možnost ustanovitve dodatnih skladov v okviru finančnega mehanizma za podporo ohranjanju in trajnostni rabi morske biotske raznovrstnosti na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije ter za financiranje sanacije in ekološke obnove morske biotske raznovrstnosti na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije.

6. Posebni sklad in Skrbniški sklad GEF se uporabljata za:

- (a) financiranje projektov za krepitev zmogljivosti v okviru tega sporazuma, vključno z učinkovitimi projekti za ohranjanje in trajnostno rabo morske biotske raznovrstnosti ter dejavnostmi in programi, vključno z usposabljanjem v zvezi s prenosom pomorske tehnologije;
- (b) pomoč državam pogodbenicam v razvoju pri izvajanju tega sporazuma;
- (c) podporo programom ohranjanja in trajnostne rabe domorodnih ljudstev in lokalnih skupnosti kot imetnikov tradicionalnega znanja;
- (d) podporo javnim posvetovanjem na nacionalni, podregionalni in regionalni ravni;
- (e) financiranje izvajanja drugih dejavnosti, ki jih določi Konferenca pogodbenic.

7. Finančni mehanizem bi moral zagotoviti, da se prepreči podvajanje ter spodbuja dopolnjevanje in skladnost pri uporabi sredstev v okviru mehanizma.

8. Finančna sredstva, zbrana v podporo izvajanju tega sporazuma, lahko vključujejo sredstva iz javnih in zasebnih nacionalnih in mednarodnih virov, med drugim prispevke držav, mednarodnih finančnih institucij, obstoječih mehanizmov financiranja v okviru globalnih in regionalnih instrumentov, donatorskih agencij, medvladnih organizacij, nevladnih organizacij ter fizičnih in pravnih oseb, ter iz javno-zasebnih partnerstev.

9. Za namene tega sporazuma mehanizem deluje pod nadzorom in vodstvom Konference pogodbenic, kjer je to primerno, in ji tudi odgovarja. Konferenca pogodbenic zagotovi smernice glede celovite strategije, politik, prednostnih nalog in meril upravičenosti za dostop do finančnih virov in njihovo uporabo.

10. Konferenca pogodbenic in Globalni sklad za okolje se na prvem zasedanju Konference pogodbenic dogovorita o ureditvi za izvajanje zgornjih odstavkov.

11. Konferenca pogodbenic ob priznavanju nujnosti obravnave ohranjanja in trajnostne rabe morske biotske raznovrstnosti na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije določi začetni cilj zbiranja sredstev do leta 2030 za posebni sklad iz vseh virov, pri čemer med drugim upošteva institucionalne načine delovanja

posebnega sklada in informacije, pridobljene prek odbora za krepitev zmogljivosti in prenos pomorske tehnologije.

12. Države pogodbenice v razvoju so upravičene do dostopa do financiranja v skladu s tem sporazumom na podlagi potreb. Sredstva iz posebnega sklada se razdelijo v skladu z merili pravične delitve, pri čemer se upoštevajo potrebe po pomoči pogodbenic s posebnimi zahtevami, zlasti najmanj razvitih držav, neobalnih držav v razvoju, geografsko prikrajšanih držav, malih otoških držav v razvoju in obalnih afriških držav, arhipelaških držav in držav v razvoju s srednjim dohodkom, ter posebne okoliščine malih otoških držav v razvoju in najmanj razvitih držav. Namen posebnega sklada je zagotoviti učinkovit dostop do financiranja s poenostavljenimi postopki prijave in odobritve ter večjo pripravljenostjo za podporo takšnim državam pogodbenicam v razvoju.

13. Glede na omejene zmogljivosti pogodbenice spodbujajo mednarodne organizacije, da prednostno obravnavajo in upoštevajo posebne potrebe in posebne zahteve držav pogodbenic v razvoju, zlasti najmanj razvitih držav, neobalnih držav v razvoju in malih otoških držav v razvoju, pri dodeljevanju ustreznih sredstev in tehnične pomoči ter uporabi njihovih specializiranih storitev za namene ohranjanja in trajnostne uporabe morske biotske raznovrstnosti na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije ter pri tem upoštevajo posebne okoliščine malih otoških držav v razvoju in najmanj razvitih držav.

14. Konferenca pogodbenic ustanovi finančni odbor za finančna sredstva. Sestavljajo ga člani z ustreznimi kvalifikacijami in strokovnim znanjem, ob upoštevanju uravnotežene zastopanosti spolov in pravične geografske porazdelitve. Pristojnosti in načine delovanja odbora določi Konferenca pogodbenic. Odbor redno poroča in daje priporočila o opredelitvi in mobilizaciji sredstev v okviru mehanizma. Prav tako zbira informacije in poroča o financiranju v okviru drugih mehanizmov in instrumentov, ki neposredno ali posredno prispevajo k doseganju ciljev tega sporazuma. Poleg vidikov, določenih v tem členu, odbor med drugim upošteva:

- (a) oceno potreb pogodbenic, zlasti držav pogodbenic v razvoju;
- (b) razpoložljivost in pravočasno izplačilo sredstev;
- (c) preglednost postopkov odločanja in upravljanja v zvezi z zbiranjem in dodeljevanjem sredstev;
- (d) odgovornost držav pogodbenic prejemnic v razvoju glede dogovorjene porabe sredstev.

15. Konferenca pogodbenic preuči poročila in priporočila finančnega odbora ter ustrezno ukrepa.

16. Konferenca pogodbenic poleg tega redno pregleduje finančni mehanizem, da oceni ustreznost, učinkovitost in dostopnost finančnih sredstev, vključno z zagotavljanjem krepitve zmogljivosti in prenosa pomorske tehnologije, zlasti za države pogodbenice v razvoju.

DEL VIII IZVAJANJE IN SPOŠTOVANJE DOLOČB

Člen 53 Izvajanje

Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne in upravne ukrepe ali ukrepe politike, da zagotovijo izvajanje tega sporazuma.

Člen 54 **Spremljanje izvajanja**

Vsaka pogodbenica spremlja izvajanje svojih obveznosti iz tega sporazuma ter v obliki in časovnih presledkih, ki jih določi Konferenca pogodbenic, poroča Konferenci pogodbenic o ukrepih, ki jih je sprejela za izvajanje tega sporazuma.

Člen 55 **Odbor za izvajanje in spoštovanje določb**

1. Ustanovi se odbor za izvajanje in spoštovanje določb, ki olajšuje in obravnava izvajanje določb tega sporazuma ter spodbuja njihovo spoštovanje. Odbor je spodbujevalne narave ter deluje pregledno, nepristransko in nekaznovalno.
2. Odbor za izvajanje in spoštovanje določb sestavljajo člani z ustreznimi kvalifikacijami in izkušnjami, ki jih predlagajo pogodbenice in izvoli Konferenca pogodbenic, pri čemer se ustrezno upoštevata uravnotežena zastopanost spolov in pravična geografska zastopanost.
3. Odbor za izvajanje in spoštovanje določb deluje v skladu z načini delovanja in poslovanjem, ki jih sprejme Konferenca pogodbenic na svojem prvem zasedanju. Odbor med drugim obravnava vprašanja izvajanja in spoštovanja določb na individualni in sistemski ravni ter redno poroča in po potrebi daje priporočila Konferenci pogodbenic ob upoštevanju ustreznih nacionalnih okoliščin.
4. Odbor za izvajanje in spoštovanje določb lahko pri svojem delu po potrebi uporabi ustrezne informacije organov, ustanovljenih na podlagi tega sporazuma, ustreznih pravnih instrumentov in okvirov ter ustreznih svetovnih, regionalnih, podregionalnih in sektorskih organov.

DEL IX **REŠEVANJE SPOROV**

Člen 56 **Preprečevanje sporov**

Pogodbenice sodelujejo, da bi preprečile spore.

Člen 57 **Obveznost mirnega reševanja sporov**

Pogodbenice morajo svoje spore v zvezi z razlago ali uporabo tega sporazuma reševati s pogajanjem, preiskavo, mediacijo, spravo, arbitražo, sodno poravnavo, uporabo regionalnih agencij ali dogovorov ali na drug miren način po svoji izbiri.

Člen 58

Reševanje sporov na kateri koli miren način po izbiri pogodbenic

Nobena določba v tem delu ne omejuje pravice pogodbenic tega sporazuma, da medsebojni spor o razlagi tega sporazuma ali v zvezi z njegovo uporabo kadar koli rešijo na kateri koli miren način po svoji izbiri.

Člen 59

Strokovni spori

Kadar spor zadeva strokovno vprašanje, lahko zadevne pogodbenice predložijo spor priložnostnemu strokovnemu svetu, ki so ga ustanovile. Odbor se posvetuje z zadevnimi pogodbenicami in si prizadeva hitro rešiti spor brez uporabe zavezujočih postopkov za reševanje sporov v skladu s členom 60 tega sporazuma.

Člen 60

Postopki reševanja sporov

1. Spori v zvezi z razlago ali uporabo tega sporazuma se rešujejo v skladu z določbami za reševanje sporov iz dela XV konvencije.
2. Določbe dela XV ter prilog V, VI, VII in VIII h konvenciji se štejejo za ponovljene za namene reševanja sporov, ki vključujejo pogodbenico tega sporazuma, ki ni pogodbenica konvencije.
3. Vsi postopki, ki jih je sprejela pogodbenica tega sporazuma, ki je tudi pogodbenica konvencije v skladu s členom 287 konvencije, se uporabljajo za reševanje sporov na podlagi tega dela, razen če ni navedena pogodbenica ob podpisu, ratifikaciji, odobritvi ali sprejetju tega sporazuma ali pristopu k njemu ali kadar koli pozneje sprejela drugačnega postopka v skladu s členom 287 konvencije za reševanje sporov na podlagi tega dela.
4. Vsaka izjava pogodbenice tega sporazuma, ki je tudi pogodbenica konvencije v skladu s členom 298 konvencije, se uporablja za reševanje sporov na podlagi tega dela, razen če ni navedena pogodbenica ob podpisu, ratifikaciji, odobritvi ali sprejetju tega sporazuma ali pristopu k njemu ali kadar koli pozneje dala drugačne izjave v skladu s členom 298 konvencije za reševanje sporov na podlagi tega dela.
5. V skladu z odstavkom 2 zgoraj lahko pogodbenica tega sporazuma, ki ni pogodbenica konvencije, ob podpisu, ratifikaciji, odobritvi ali sprejetju tega sporazuma ali pristopu k njemu ali kadar koli pozneje s pisno izjavo, predloženo depozitarju, izbere enega ali več naslednjih načinov reševanja sporov v zvezi z razlago ali uporabo tega sporazuma:
 - (a) Mednarodno sodišče za pomorsko mednarodno pravo;
 - (b) Meddržavno sodišče;
 - (c) arbitražno sodišče iz Priloge VII;
 - (d) posebno arbitražno sodišče iz Priloge VIII za eno ali več kategorij sporov iz navedene priloge.
6. Za pogodbenico tega sporazuma, ki ni pogodbenica konvencije in ni dala izjave, se šteje, da je sprejela možnost iz odstavka 5(c) zgoraj. Če so stranke v sporu sprejele isti postopek za rešitev spora, se sme zanj uporabiti samo ta postopek, razen

če se stranke ne sporazumejo drugače. Če stranke v sporu niso sprejele istega postopka za rešitev spora, se sme zanj uporabiti samo arbitraža v skladu s Prilogo VII, razen če se stranke ne sporazumejo drugače. Člen 287, odstavki 6 do 8, konvencije se uporablja za izjave iz odstavka 5 zgoraj.

7. Pogodbenica tega sporazuma, ki ni pogodbenica konvencije, lahko ob podpisu, ratifikaciji, odobritvi ali sprejetju tega sporazuma ali pristopu k njemu ali kadar koli pozneje brez poseganja v obveznosti iz tega dela pisno izjavi, da ne sprejema nobenega ali več postopkov iz dela XV, oddelek 2, konvencije v zvezi z eno ali več kategorijami sporov iz člena 298 konvencije za reševanje sporov iz tega dela. Za tako izjavo se uporablja člen 298 konvencije.

8. Določbe tega člena ne posegajo v postopke reševanja sporov, o katerih so se pogodbenice dogovorile kot udeleženske ustreznega pravnega instrumenta ali okvira ali kot članice ustreznega svetovnega, regionalnega, podregionalnega ali sektorskega organa glede razlage ali uporabe takih instrumentov in okvirov.

9. Nobena določba tega sporazuma se ne razlaga tako, da bi sodišču dodeljevala pristojnost za kakršen koli spor, ki zadeva ali nujno vključuje sočasno obravnavo pravnega statusa območja pod nacionalno jurisdikcijo, niti za kakršen koli spor glede suverenosti ali drugih pravic nad celinskim ali otoškim ozemljem ali zahtevka pogodbenice tega sporazuma v zvezi z njimi, pod pogojem, da se nobena določba tega odstavka ne razlaga kot omejitev pristojnosti sodišča na podlagi dela XV, oddelek 2, konvencije.

10. Da ne bi bilo dvoma, se nobena določba tega sporazuma ne uporablja kot podlaga za uveljavljanje ali zavračanje kakršnih koli zahtevkov glede suverenosti, suverenih pravic ali jurisdikcije nad kopenskimi ali morskimi območji, vključno v zvezi s kakršnimi koli spori v zvezi s tem.

Člen 61

Začasne rešitve

Pred rešitvijo spora v skladu s tem delom si stranke v sporu vsestransko prizadevajo za uveljavitev začasnih praktičnih rešitev.

DEL X

NEPOGODBENICE TEGA SPORAZUMA

Člen 62

Nepogodbenice tega sporazuma

Pogodbenice spodbujajo nepogodbenice tega sporazuma, da postanejo njegove pogodbenice ter sprejmejo zakone in druge predpise v skladu z njegovimi določbami.

DEL XI

DOBRA VERA IN ZLORABA PRAVIC

Člen 63

Dobra vera in zloraba pravic

Pogodbenice v dobri veri izpolnjujejo obveznosti, prevzete s tem sporazumom, in uveljavljajo v njem priznane pravice na način, ki ne pomeni zlorabe pravice.

DEL XII KONČNE DOLOČBE

Člen 64 Glasovalna pravica

1. Vsaka pogodbenica tega sporazuma ima en glas, razen kot je določeno v odstavku 2 spodaj.
2. Organizacija za regionalno gospodarsko povezovanje, pogodbenica tega sporazuma, o zadevah, ki so v njeni pristojnosti, uresničuje svojo pravico do glasovanja s številom glasov, ki je enako številu njenih držav članic, ki so pogodbenice tega sporazuma. Taka organizacija ne sme uveljavljati svoje pravice do glasovanja, če katera koli od njenih držav članic sama uresničuje svojo pravico do glasovanja, in obratno.

Člen 65 Podpis

Ta sporazum je na voljo za podpis vsem državam in organizacijam za regionalno gospodarsko povezovanje od 20. septembra 2023 in ostane na voljo za podpis na sedežu Združenih narodov v New Yorku do 20. septembra 2025.

Člen 66

Ratifikacija, odobritev, sprejetje in pristop

Ta sporazum države in organizacije za regionalno gospodarsko povezovanje ratificirajo, odobrijo ali sprejmejo. Za pristop je državam in regionalnim organizacijam za gospodarsko povezovanje na voljo od dneva, ko je končano podpisovanje Sporazuma. Listine o ratifikaciji, odobritvi, sprejetju in pristopu se deponirajo pri generalnem sekretarju Združenih narodov.

Člen 67

Delitev pristojnosti organizacij za regionalno gospodarsko povezovanje in njihovih držav članic v zvezi z zadevami, ki jih ureja ta sporazum

1. Če postane pogodbenica tega sporazuma organizacija za regionalno gospodarsko povezovanje, ne da bi bila pogodbenica katera od njenih držav članic, veljajo zanjo vse obveznosti iz Sporazuma. V primeru organizacij, katerih ena ali več držav članic je pogodbenica tega sporazuma, se organizacija in njene države članice odločijo o svojih individualnih odgovornostih za uresničevanje svojih obveznosti po tem sporazumu. V takih primerih organizacija in njene države članice ne morejo hkrati uresničevati pravic iz tega sporazuma.
2. V svoji listini o ratifikaciji, odobritvi, sprejetju ali pristopu organizacija za regionalno gospodarsko povezovanje izjavi, kakšen je obseg njenih pristojnosti za zadeve, ki jih ureja ta sporazum. Vsaka taka organizacija o tem tudi obvesti depozitarja, ki obvesti pogodbenice o vseh pomembnih spremembah, ki so v njeni pristojnosti.

Člen 68

Začetek veljavnosti

1. Ta sporazum začne veljati 120 dni po datumu deponiranja šestdesete listine o ratifikaciji, odobritvi, sprejetju ali pristopu.
2. Za vsako državo ali organizacijo za regionalno gospodarsko povezovanje, ki ratificira, odobri ali sprejme ta sporazum ali k njemu pristopi po deponiranju šestdesete listine o ratifikaciji, odobritvi, sprejetju ali pristopu, začne ta sporazum ob upoštevanju odstavka 1 veljati trideseti dan po deponiranju njene listine o ratifikaciji, odobritvi, sprejetju ali pristopu.
3. Za namene odstavkov 1 in 2 zgoraj se katera koli listina, ki jo deponira organizacija za regionalno gospodarsko povezovanje, ne šteje kot dodatna k tistim, ki so jih deponirale države članice take organizacije.

Člen 69

Začasna uporaba

1. Ta sporazum lahko začasno uporablja država ali organizacija za regionalno gospodarsko povezovanje, ki se strinja z njegovo začasno uporabo, tako da o tem pisno obvesti depozitarja ob podpisu ali deponiranju svoje listine o ratifikaciji,

odobritvi, sprejetju ali pristopu. Takšna začasna uporaba začne veljati z datumom prejema obvestila pri depozitarju.

2. Začasna uporaba s strani države ali organizacije za regionalno gospodarsko povezovanje preneha, ko za zadevno državo ali regionalno organizacijo za gospodarsko povezovanje začne veljati ta sporazum ali ko zadevna država ali regionalna organizacija za gospodarsko povezovanje pisno obvesti depozitarja, da namerava prekiniti začasno uporabo.

Člen 70 Pridrški in izjeme

K temu sporazumu niso dovoljeni pridržki ali izjeme, če tega izrecno ne dovoljujejo drugi členi tega sporazuma.

Člen 71 Izjave

Člen 70 ne izključuje, da država ali organizacija za regionalno gospodarsko povezovanje ob podpisu, ratifikaciji, odobritvi ali sprejetju tega sporazuma ali pristopu k njemu poda izjave, ne glede na to, kako so oblikovane ali imenovane, da bi med drugim uskladila svoje zakone in druge predpise z določbami tega sporazuma, če namen take izjave ni izključiti ali spremeniti pravnega učinka določb tega sporazuma pri njihovi uporabi za zadevno državo ali organizacijo za regionalno gospodarsko povezovanje.

Člen 72 Sprememba

1. Pogodbenica lahko s pisnim sporočilom, naslovljenim na Sekretariat, predlaga spremembe tega sporazuma. Sekretariat pošlje takšno sporočilo vsem pogodbenicam. Če v šestih mesecih od datuma razpošiljanja sporočila na zahtevo pozitivno odgovori najmanj polovica pogodbenic, se predlagana sprememba preuči na naslednjem zasedanju Konference pogodbenic.

2. Depozitar pošlje spremembo tega sporazuma, sprejetega v skladu s členom 47 vsem pogodbenicam v ratifikacijo, odobritev ali sprejetje.

3. Spremembe tega sporazuma začnejo veljati za pogodbenice, ki jih ratificirajo, odobrijo ali sprejmejo, trideseti dan po deponiranju listin o ratifikaciji, odobritvi ali sprejetju s strani dveh tretjin števila pogodbenic tega sporazuma v času sprejetja spremembe. Nato začne sprememba za vsako pogodbenico, ki deponira svojo listino o ratifikaciji, odobritvi ali sprejetju spremembe po deponiranju zahtevanega števila takih listin, veljati trideseti dan po deponiranju njene listine o ratifikaciji, odobritvi ali sprejetju.

4. V spremembi je lahko ob sprejetju določeno, da se za začetek veljavnosti zahteva manjše ali večje število ratifikacij, odobritev ali sprejetij, kot jih zahteva ta člen.

5. Za namene odstavkov 3 in 4 zgoraj se katera koli listina, ki jo deponira organizacija za regionalno gospodarsko povezovanje, ne šteje kot dodatna k tistim, ki so jih deponirale države članice take organizacije.

6. Država ali organizacija za regionalno gospodarsko povezovanje, ki postane pogodbenica tega sporazuma po začetku veljavnosti sprememb v skladu z odstavkom 3 zgoraj, če taka država ali organizacija za regionalno gospodarsko povezovanje ne izrazi drugačne namere:

- (a) se obravnava kot pogodbenica tako spremenjenega sporazuma;
- (b) se obravnava kot pogodbenica nespremenjenega sporazuma v odnosu do vsake pogodbenice, ki je sprememba ne zavezuje.

Člen 73

Odpoved

1. Pogodbenica se lahko s pisnim obvestilom, naslovljenim na generalnega sekretarja Združenih narodov, odpove temu sporazumu in lahko navede svoje razloge. Če razlogov ne navede, to ne vpliva na veljavnost odpovedi. Odpoved začne veljati eno leto po datumu sprejema obvestila, razen če v obvestilu ni naveden poznejši datum.

2. Odpoved nikakor ne vpliva na obveznost katere koli pogodbenice, da izpolnjuje vse obveznosti iz tega sporazuma, ki bi jih morala izpolnjevati po mednarodnem pravu ne glede na ta sporazum.

Člen 74

Priloge

1. Priloge so sestavni del tega sporazuma in, razen če ni izrecno določeno drugače, sklicevanje na ta sporazum ali na katerega od njegovih delov vključuje tudi sklicevanje na priloge, ki se nanašajo nanj.

2. Določbe člena 72 o spremembi tega sporazuma se uporabljajo tudi za predlog, sprejetje in začetek veljavnosti nove priloge k Sporazumu.

3. Vsaka pogodbenica lahko predlaga spremembo katere koli priloge k temu sporazumu za obravnavo na naslednjem zasedanju Konference pogodbenic. Priloge lahko spremeni Konferenca pogodbenic. Ne glede na določbe člena 72 se v zvezi s spremembami prilog k temu sporazumu uporabljajo naslednje določbe:

(a) besedilo predlagane spremembe se sporoči Sekretariatu vsaj 150 dni pred zasedanjem. Ko Sekretariat prejme besedilo predlagane spremembe, ga pošlje pogodbenicam. Sekretariat se po potrebi posvetuje z ustreznimi pomožnimi organi in vsem pogodbenicam najpozneje 30 dni pred zasedanjem sporoči vse odgovore;

(b) spremembe, sprejete na zasedanju, začnejo veljati 180 dni po koncu zasedanja za vse pogodbenice, razen za tiste, ki podajo ugovor v skladu z odstavkom 4 spodaj.

4. V obdobju 180 dni, določenem v odstavku 3(b) zgoraj, lahko katera koli pogodbenica s pisnim obvestilom depozitarju poda ugovor v zvezi s spremembo. Tak ugovor se lahko kadar koli umakne s pisnim obvestilom depozitarju, sprememba priloge pa začne za zadevno pogodbenico veljati trideseti dan po datumu umika ugovora.

Člen 75
Depozitar

Depozitar za ta sporazum in vse njegove spremembe ali preglede je generalni sekretar Združenih narodov.

Člen 76
Verodostojna besedila

Arabsko, kitajsko, angleško, francosko, rusko in špansko besedilo tega sporazuma so enako verodostojna.

PRILOGA I**Okvirna merila za opredelitev območij**

- (a) Edinstvenost
- (b) Redkost
- (c) Poseben pomen za življenjske faze vrst
- (d) Poseben pomen vrst na območju
- (e) Pomen za ogrožene ali izginjajoče vrste ali habitate
- (f) Ranljivost, vključno s podnebnimi spremembami in zakisljevanjem oceanov
- (g) Krhkost
- (h) Občutljivost
- (i) Biotska raznovrstnost in produktivnost
- (j) Reprezentativnost
- (k) Odvisnost
- (l) Naravnost
- (m) Ekološka povezanost
- (n) Pomembni ekološki procesi, ki potekajo na območju;
- (o) Ekonomski in socialni dejavniki
- (p) Kulturni dejavniki
- (q) Kumulativni in čezmejni vplivi
- (r) Počasna obnova in odpornost
- (s) Ustreznost in sposobnost preživetja
- (t) Podvojevanje
- (u) Trajnostnost razmnoževanja
- (v) Obstoj ukrepov za ohranjanje in upravljanje

PRILOGA II

Vrste krepitev zmogljivosti in prenosa pomorske tehnologije

V skladu s tem sporazumom lahko pobude za krepitev zmogljivosti in prenos pomorske tehnologije med drugim vključujejo:

(a) izmenjavo ustreznih podatkov, informacij, znanja in raziskav v uporabniku prijaznih oblikah, vključno z:

- (i) izmenjavo znanja na področju pomorske znanosti in tehnologije;
- (ii) izmenjavo informacij o ohranjanju in trajnostni rabi morske biotske raznovrstnosti na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije;
- (iii) izmenjavo rezultatov raziskav in razvojnih dejavnosti;

(b) razširjanje informacij in ozaveščanje, tudi v zvezi z:

- (i) morskimi znanstvenimi raziskavami, pomorskimi znanostmi ter z njimi povezanimi pomorskimi dejavnostmi in storitvami;
- (ii) okoljskimi in biološkimi informacijami, zbranimi z raziskavami, ki se izvajajo na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije;
- (iii) ustreznim tradicionalnim znanjem v skladu s prostovoljnim, predhodnim in informiranim soglasjem imetnikov takega znanja;
- (iv) stresorji v oceanu, ki vplivajo na morsko biotsko raznovrstnost na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije, vključno s škodljivimi učinki podnebnih sprememb, kot so segrevanje, zmanjševanja količine kisika v oceanih in zakisljevanje oceanov;

(v) ukrepi, kot so orodja za upravljanje na posameznih območjih, vključno z morskimi zavarovanimi območji;

(vi) presojami vplivov na okolje;

(c) razvoj in krepitev ustrezne infrastrukture, vključno z opremo, kot so:

- (i) razvoj in vzpostavitev potrebne infrastrukture;
- (ii) zagotavljanje tehnologije, vključno z opremo za vzorčenje in metodologijo (npr. za vodne, geološke, biološke ali kemične vzorce);
- (iii) nakup opreme, potrebne za podporo in nadaljnji razvoj raziskovalnih in razvojnih zmogljivosti, vključno z upravljanjem podatkov, v okviru dejavnosti v zvezi z morskimi genskimi viri in digitalnimi sekvenčnimi zapisi o morskih genskih virih na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije, ukrepi, kot so orodja za upravljanje na posameznih območjih, vključno z morskimi zavarovanimi območji, in izvajanje presoj vplivov na okolje;

(d) razvoj in krepitev institucionalnih zmogljivosti ter nacionalnih regulativnih okvirov ali mehanizmov, vključno z:

- (i) upravnimi, političnimi in pravnimi okviri in mehanizmi;
- (ii) pomočjo pri razvoju, izvajanju in izvrševanju nacionalnih zakonodajnih in upravnih ukrepov ali ukrepov politike, vključno s povezanimi regulativnimi,

znanstvenimi in tehničnimi zahtevami na nacionalni, podregionalni ali regionalni ravni;

(iii) tehnično podporo za izvajanje določb tega sporazuma, vključno s spremljanjem podatkov in poročanjem;

(iv) zmožnostjo prenosa informacij in podatkov v učinkovite in uspešne politike, vključno z olajšanjem dostopa do znanja in pridobivanjem znanja, potrebnega za obveščanje nosilcev odločanja v državah pogodbenicah v razvoju;

(v) vzpostavitev ali krepitev institucionalnih zmogljivosti ustreznih nacionalnih in regionalnih organizacij in institucij;

(vi) ustanovitvijo nacionalnih in regionalnih znanstvenih centrov, vključno z odložišči podatkov;

(vii) razvojem regionalnih centrov odličnosti;

(viii) razvojem regionalnih centrov za razvoj znanj in spretnosti;

(ix) krepitev povezav za sodelovanje med regionalnimi institucijami, na primer sodelovanje sever-jug in jug-jug ter sodelovanje med regionalnimi pomorskimi organizacijami in regionalnimi organizacijami za upravljanje ribištva;

(e) razvoj in krepitev zmogljivosti človeških in finančnih virov upravljanja ter tehničnega strokovnega znanja z izmenjavami, raziskovalnim sodelovanjem, tehnično podporo, izobraževanjem in usposabljanjem ter prenosom pomorske tehnologije, kot so:

(i) sodelovanje in povezovanje na področju pomorske znanosti, vključno z zbiranjem podatkov, tehnično izmenjavo, znanstvenoraziskovalnimi projekti in programi ter razvojem skupnih znanstvenoraziskovalnih projektov v sodelovanju z institucijami v državah v razvoju;

(ii) izobraževanje in usposabljanje na področjih:

a. naravoslovnih in družboslovnih znanosti, tako temeljnih kot uporabnih, za razvoj znanstvenih in raziskovalnih zmogljivosti;

b. tehnologije ter uporabe pomorske znanosti in tehnologije za razvoj znanstvenih in raziskovalnih zmogljivosti;

c. politike in upravljanja;

d. ustreznosti in uporabe tradicionalnega znanja;

(iii) izmenjava strokovnjakov, vključno s strokovnjaki za tradicionalno znanje;

(iv) zagotavljanje financiranja za razvoj človeških virov in tehničnega strokovnega znanja, vključno z:

a. zagotavljanjem štipendij ali drugih nepovratnih sredstev za predstavnike malih otoških držav pogodbenic za delavnice, programe usposabljanja ali druge ustrezne programe za razvoj njihovih specifičnih zmogljivosti;

b. zagotavljanjem finančnega in tehničnega strokovnega znanja ter virov, zlasti za male otoške države v razvoju, v zvezi s presojami vplivov na okolje;

- (v) vzpostavitev mehanizma mreženja med usposobljenimi človeškimi viri;
 - (f) pripravo in izmenjavo priročnikov, smernic in standardov, vključno z:
 - (i) merili in referenčnim gradivom;
 - (ii) tehnološkimi standardi in pravili;
 - (iii) odložišči za priročnike in ustrezne informacije za izmenjavo znanja in zmogljivosti o tem, kako izvajati presoje vplivov na okolje, pridobljenih izkušenj in dobrih praks;
 - (g) razvoj tehničnih, znanstvenih, raziskovalnih in razvojnih programov, vključno z dejavnostmi biotehnoloških raziskav.
-